

Puljen Fritidsjob-ambassadører til unge fra udsatte boligområder

Evaluering af 13 projekter

December 2019

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	INDLEDNING	2
1.1	Baggrunden for og målet med puljen	2
1.2	Kort om evalueringen	3
1.3	Data og metode	3
1.4	Læsevejledning	4
2.	RESUMÉ	5
3.	PROJEKTERNE – ET OVERBLIK	7
3.1	Projekterne i første runde af puljen 2015-17	7
3.2	Projekter i anden runde af puljen 2017-19	8
3.3	Forankring af indsatsen	10
4.	DE UNGE – EN SAMLET PROFIL	12
4.1	Profil af de unge i projekterne 2017-19	12
4.2	Unge i udsatte boligområder	14
5.	AMBASSADØRERNES INDSATS	16
5.1	Informere og involvere lokalsamfundet	16
5.2	Informere unge og deres forældre	20
5.3	Afklare og vejlede de unge	24
5.4	Kontakt til virksomheder	30
5.5	Bevare fritidsjobbet	33
	BILAG 1 – PROJEKTERNE I 2015-17	38
	BILAG 2 - PROJEKTERNE I 2017-19	45
	BILAG 3 - PROFIL PÅ DE UNGE	54
	BILAG 4 – UNDERSØGELSER VEDRØRENDE UNGES FRITIDSJOB	57

1. INDLEDNING

Denne rapport formidler slutevalueringen af projekter støttet af puljen 'Fritidsjob-ambassadører til unge fra udsatte boligområder'. Puljen er blevet udbudt i to omgange og har støttet i alt 13 projekter. 6 projekter med start i 2015 og yderligere 7 med start i 2017 samt 1 projekt fra 2015, der også fik midler i 2017.

1.1 BAGGRUNDEN FOR OG MÅLET MED PULJEN

En række undersøgelser¹ viser, at unge, som har haft fritidsjob, har højere sandsynlighed for at komme i gang med og gennemføre en uddannelse end unge, der ikke har haft et fritidsjob. Dermed øges også sandsynligheden for, at de senere finder job og opnår selvforsørgelse. Fritidsjob kan dermed ses som et værktøj til at bryde negativ social arv for unge fra udsatte boligområder. Det har både effekt for den enkelte unge på kort og på længere sigt, samt for de udsatte boligområder på længere sigt.

Formålet med projekterne har været at hjælpe unge mellem 13 og 18 år fra udsatte boligområder med at komme i fritidsjob. Projektmidlerne har finansieret ansættelsen af fritidsjob-ambassadører (herefter ambassadører), der har fungeret som bindeled mellem jobinteresserede unge og virksomheder, der vil ansætte unge i fritidsjob.

Der var på forhånd ret begrænset viden om, hvordan unge i målgruppen bedst støttes i at finde og fastholde et fritidsjob. Derfor skulle projekterne også – udover at hjælpe konkrete unge med at finde fritidsjob – bidrage med viden om, hvilke elementer, der bidrager til at unge fra udsatte boligområder finder og fastholder fritidsjob. Projekterne var inspirationsprojekter, hvor man har søgt at afprøve hypoteser om, hvad der virker i indsatsen inden for følgende kerneelementer:

- At informere og involvere lokalsamfundet, samarbejdspartnere og interessenter i projektet
- At informere unge og deres forældre om projektet og om fritidsjob
- At afklare og vejlede de unge som forberedelse til at finde fritidsjob – fx den unges interesser, kompetencer og mulige arbejdstider mhp. at lave CV og ansøgninger og matche den unge med virksomheder/jobåbninger
- At opsøge virksomheder mhp. at finde jobåbninger, åbne døre for unge, der søger fritidsjob på egen hånd og forberede virksomhederne på målgruppens behov for støtte
- At understøtte, at de unge fastholder fritidsjobbet over tid. Herunder rykke ud, hvis der opstår problemer i fritidsjobbet, som arbejdsgiver og den unge ikke selv kan klare, og evt. hjælpe den unge videre til et nyt fritidsjob.

¹ Senest rapporten 'Boligsociale indsatsers bidrag til at forebygge kriminalitet i udsatte boligområder'. VIVE, 2019. Her indgår lommepege- og fritidsjob i analysen. Se bilag 4 for flere undersøgelser.

1.2 KORT OM EVALUERINGEN

Evalueringen af puljen blev igangsat samtidig med, at projekterne i anden omgang af puljen fik tildelt midler. Evalueringen af projekterne i puljens første omgang bygger primært på projekternes egne slutevalueringer, mens projekterne i anden omgang er blevet fulgt løbende af evaluator i hele deres projektperiode. Denne evaluering præsenterer viden og erfaringer på tværs af alle projekterne samt en analyse af ambassadørindsatsen, med henblik på at opstille hypoteser for den mest virkningsfulde indsats.

Der er derfor i rapporten primært fokus på den læring om indsatsens kerneelementer, der er kommet ud af projekterne, frem for på en summativ evaluering af, i hvilken udstrækning projekterne har nået deres opsatte mål. På grundlag af evalueringen vil der blive udviklet et inspirationskatalog målrettet først og fremmest den kommunale ungeindsats, men også andre som fx boligsociale indsatser, der ønsker at fremme etablering af fritidsjob til unge fra udsatte boligområder.

1.3 DATA OG METODE

Evalueringen tager afsæt i STARs evalueringsmodel for inspirationsprojekter og bygger på både kvalitative og kvantitative datakilder:

- **Evaluators processtøtte** til projekterne via indledende workshop i 2017 for alle projekter, hvor projekterne fra første runde bl.a. præsenterede deres vigtigste læringspunkter for projekterne fra anden runde.
- **Procesunderstøttende netværksmøder**, hvor projektmedarbejdere i projekterne fra anden runde har haft mulighed for at dele viden og erfaringer og som samtidig har fungeret som kilde til kvalitative data om indsatsen i de enkelte projekter.
- **Kvantitative data** vedr. de unge, som deltog i projekterne i anden runde, fra projekternes registreringer.
- **Interviews** med 11 unge og 2 ambassadører.
- Halvårlige **statusrapporter** og **slutrapporter** fra alle 13 projekter, hvor deres indsats, nøgletal, målopfyldelse og læring er beskrevet.
- Projekternes egne **informationsmaterialer** i form af pjecer, artikler, videoklip mv.

Data fra de ovennævnte kilder er analyseret mhp. at belyse, hvilke indsatser, der især er virksomme for at støtte unge fra udsatte boligområder med at finde fritidsjob; herunder særligt ambassadørernes rolle.

Projekterne har arbejdet i et bredt udsnit af udsatte boligområder, som alle har været eller fortsat er på listen over udsatte boligområder. Erfaringerne fra disse projekter forventes derfor at kunne overføres til andre udsatte boligområder.

1.4 LÆSEVEJLEDNING

Projekternes hovedresultater og vigtigste læringspunkter sammenfattes i afsnit 2.

Afsnit 3 præsenterer kort de 13 projekter.

Afsnit 4 tegner en profil af de unge.

Afsnit 5 præsenterer ambassadørernes indsats og vigtigste erfaringer jf. projektets 5 kerneelementer.

Bilag 1 og 2 præsenterer de enkelte projekter fra hhv. 2015-17 og 2017-19 i detaljer

Bilag 3 præsenterer profiler af de unge i de enkelte projekter på grundlag af registreringer af deltagere i 2017-19 projekterne.

Bilag 4 indeholder en liste med et udvalg af de vigtigste forskningsrapporter vedrørende unge og fritidsjob.

2. RESUMÉ

Gode jobresultater

I perioden 2015-19 er i alt 1967 unge mellem 13 og 18 år registreret som deltagere i de 13 projekter, som har fået midler fra puljen 'Fritidsjob-ambassadører til unge fra udsatte boligområder'. Heraf kom 1147 unge, svarende til 58 % af deltagerne, i fritidsjob.

En vifte af forskellige inspirationsprojekter har udviklet virkningsfulde indsatser

De 13 projekter har været ret forskellige, hvad angår volumen, metoder og forankring. Desuden har nogle projekter henvendt sig bredt til unge i et udsat boligområde, mens andre specifikt har henvendt sig til unge med særlige udfordringer og behov. Flere undersøgelser peger på gode effekter af unges fritidsjob på både kort og lang sigt. Men der var ved projekternes start ret begrænset viden om, hvilke indsatser, der konkret virker for at hjælpe unge i målgruppen med at finde fritidsjob. Ambassadørernes opgaver og metoder er derfor i alle projekter blevet udviklet og afprøvet undervejs, ligesom alle projekter har udviklet samarbejdsformer og indsatser for at finde bæredygtige løsninger på de udfordringer, der har været undervejs. Både ift. at rekruttere de unge, klæde dem på til at finde og påtage sig et fritidsjob samt i samspillet med de unges forældre, virksomheder, folkeskoler, ungdomsklubber m.fl. Erfaringerne fra projekterne giver et bredt funderet vidensgrundlag for at pege på virksomme indsatser, der hjælper unge fra udsatte boligområder med at finde fritidsjob.

Forankring af indsatsen efter projektperioden i stort set alle projekter

Alle projekter havde ved slutningen af deres projektperiode planer for forankring og videreførelse af hele eller dele af indsatsen. 11 af de 13 projekter havde desuden ved evalueringens afslutning konkrete aftaler om forankring og finansiering på plads, hvilket indikerer, at man har udviklet relevante og virkningsfulde indsatser.

Fritidsjobindsatsen har især nået de 15-16-årige. Yngre deltagere er hjulpet med lommepengejob.

Indsatsen har især nået de 15-16-årige i folkeskolens ældste klasser, idet godt halvdelen af deltagerne var i denne aldersgruppe. Ambassadørerne oplever desuden, at denne aldersgruppe har været lettere at hjælpe i job, bl.a. fordi de må påtage sig flere forskellige arbejdsopgaver end de 13-14-årige. De yngste deltagere har derfor i flere projekter fået tilbudt lommepengejob, hvor projektet har betalt de unges løn og sikret, at de unge fik en grundlæggende forståelse af, hvad det vil sige at have et fritidsjob. I flere tilfælde er lommepengejobbene fundet på en kommunal arbejdsplads eller i regi af en boligsocial indsats.

Dedikerede ambassadører er en virkningsfuld indsats

Ambassadørerne har været indsatsens omdrejningspunkt, idet de både har haft kontakt til – og formidlet kontakt mellem – alle de involverede parter. Ambassadørerne har især hjulpet de unge med at blive klar til fritidsjob og givet dem værktøjer til selv at søge job. De har desuden åbnet døre på virksomhederne for de unge og, når der var behov for det, fulgt de unge i jobbet i en periode. De har hjulpet de unge til at kunne begå sig i jobsammenhæng ved at formidle 'tavs viden' om sociale normer og spilleregler på en arbejdsplads. En viden, som mange af de unge i målgruppen ikke kan få hos deres forældre, der i mange tilfælde står udenfor arbejdsmarkedet.

De unges gevinst: øget selvværd og personlige kompetencer

De unges udsagn bekræfter i høj grad de undersøgelser, der er lavet af effekten af fritidsjob for unge fra udsatte boligområder: De unge oplever først og fremmest et løft i deres selvværd, når de lykkes med at finde job og får anerkendelse af arbejdsgiver og kolleger. Den økonomiske gevinst er ofte den vigtigste motivation, men de unge er også meget bevidste om, at jobbet giver dem personlige kompetencer og erfaringer, som de kan bruge fremadrettet i både uddannelse og job.

3. PROJEKTERNE – ET OVERBLIK

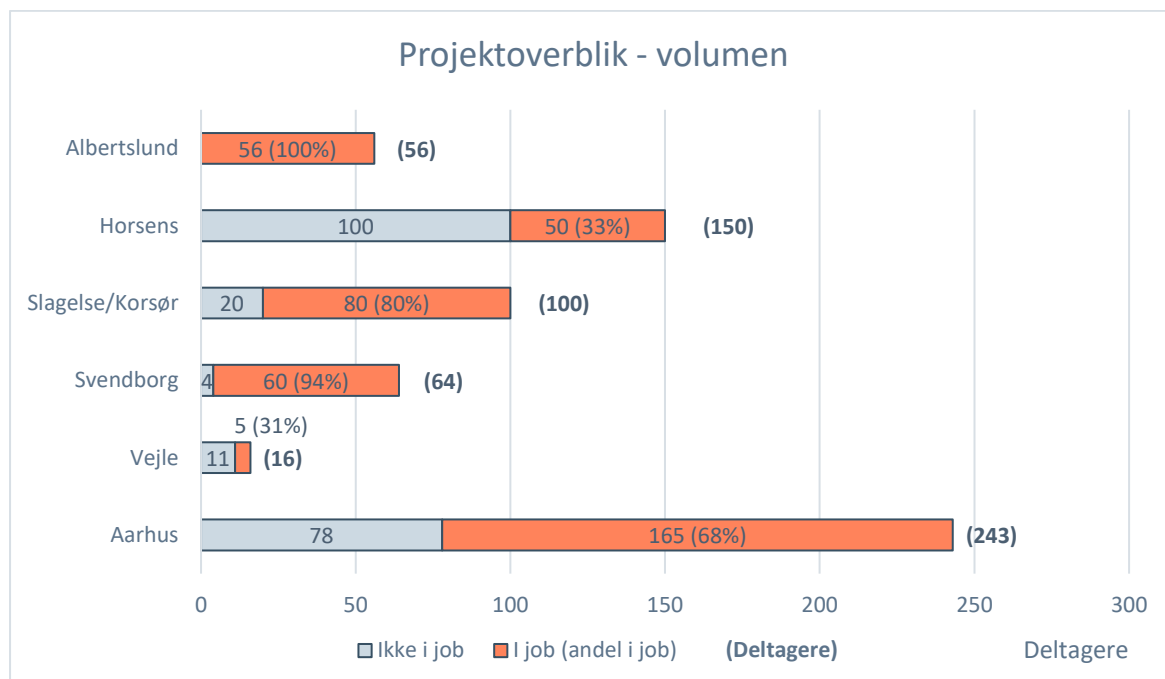
3.1 PROJEKTERNE I FØRSTE RUNDE AF PULJEN 2015-17

Projekterne, som blev gennemført fra 2015-17, har som udgangspunkt været bredt forankrede i bl.a. boligforeninger, skoler, UU-vejledning, virksomheder og jobcentre. Det er primært boligsociale indsatser og jobcentre, der har været projektejer.

- **Albertslund: Fritidsjob til unge i Hedemarken** – fokus på samarbejde mellem lokale aktører. Ambassadør med fast kontortid sammen med UU-vejleder. Jobcentret har været projektejer.
- **Horsens: Ung med vilje** – forsøg med at etablere ambassadørkorps bestående af unge fra udsatte boligområder – dvs. en ung-til-ung-indsats, som dog i projektperioden blev overtaget af boligsociale medarbejdere. Forankret i boligsocial indsats.
- **Fritidsjobkonsulenter i Slagelse og Korsør** – håndholdt indsats med at vejlede og matche unge med fritidsjob. Boligsociale medarbejdere har varetaget ambassadøropgaven og projektet har været forankret i boligsocial indsats.
- **Helhedsorienteret fritidsjobindsats i Svendborg** – en ambassadør med base på folkeskole tilrettelægger individuelle forløb for unge. Et advisory board medvirkede til at udvikle og forankre indsatsen. Forankret i boligsocial indsats.
- **Vejle: EkstraTjansen** – intensiv støtte til særligt udsatte unge med indlæringsvanskeligheder, kulturelle vanskeligheder, sociale og sproglige problemer, evt. pga. traumatiske oplevelser før de kom til Danmark. De blev oplært i en praktik og havde mentorstøtte, hvorefter de blev udsluset til fritidsjob på almindelige vilkår. Kommunens afdeling for uddannelse og læring har været projektejer.
- **Aarhus: HotSpot Erhverv** – primært unge, som ikke var uddannelsesparate eller hvor der var bekymring for, at den unge faldt ud af ungdomsuddannelse. Fritidsjob blev tænkt som en del af uddannelsesplanen og alene unge, der blev vurderet til at være parate til fritidsjob, blev visiteret forløb med tilknytning til en fast ambassadør. Jobcentret har været projektejer.

Se bilag 1 for flere detaljer om de enkelte projekter.

De 6 projekter havde meget forskellig størrelse – fra 16 til over 200 deltagere – og har haft forskellige målsætninger ift. andelen af deltagere, der fandt fritidsjob. Figuren nedenfor viser alene volumen i projekterne, dvs. hvor mange deltagere, der har været i de enkelte projekter (tallet angivet med fed til højre for hver søjle) og hvor mange af dem, der kom i fritidsjob i projektperioden (de røde felter, andel angivet i parentes).

Kilde: Projekternes slutrapporter

I alt er 629 unge registreret som deltagere i projekterne. Heraf kom 416 unge, svarende til 66 %, i fritidsjob. 3 af projekterne (Albertslund, Slagelse/Korsør og Svendborg) fået 80 % eller flere af deres deltagere i job, mens projektet i Aarhus har fået knap 70% i job og endelig har to projekter fået ca. 30 % i job. Forskellene afspejler til dels en forskellig registreringspraksis, dels forskelle i målgruppen. Fx har Horsens også registreret unge, som kun har været kortvarigt i kontakt med projektet, mens det ikke er tilfældet i flere af de øvrige projekter. I Vejle har målgruppen været særligt udsatte unge, der har fået en meget håndholdt indsats, mens de fleste øvrige projekter har rekrutteret bredt blandt unge i de socialt udsatte boligområder.

3.2 PROJEKTER I ANDEN RUNDE AF PULJEN 2017-19

Blandt de 8 projekter, som blev gennemført fra 2017-19, har 5 af projekterne været forankret i jobcentre og boligsociale indsatser, mens de øvrige har været drevet af hhv. en socialøkonomisk virksomhed, en NGO og en professionel sportsklub.

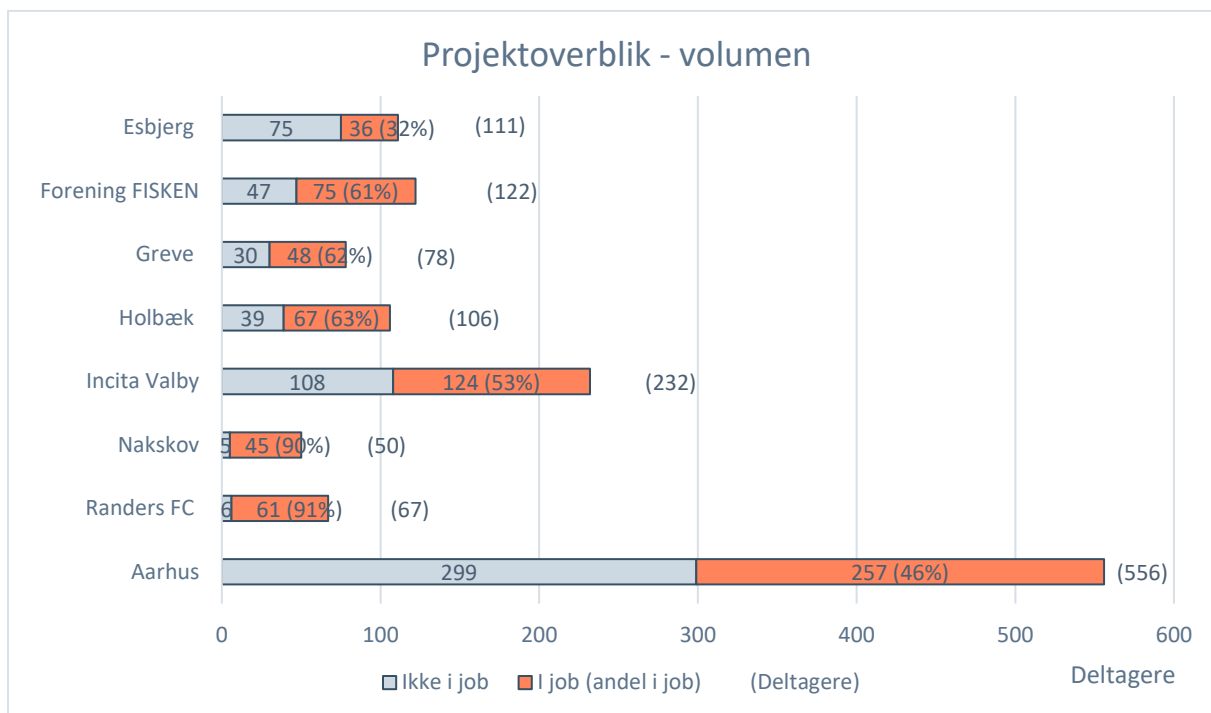
- **Fritidsjob i Esbjerg kommune** – individuelle forløb for unge i tæt samarbejde med folkeskoler og klubber i nuværende og tidligere udsatte boligområder. Projektejer: Jobcenter Esbjerg og Uddannelseshuset.
- **Foreningen Fisker: Tilbud om fritidsjob til unge i udsatte positioner på Vesterbro og Sydhavnen** – jobkurser, vejledningssamtaler og virksomhedsopsøgende arbejde i forlængelse af foreningens eksisterende indsats som NGO med åbne og gratis tilbud. Projektejer: Foreningen FISKEN.
- **Fritidsjob til unge fra Askerød, Gudekvarterene/Klyngen og Gersagerparken i Greve Kommune** – samarbejde med lokale ejendomskontorer og virksomheder om etablering af

- fritidsjob og lommepengeforløb via opsøgende arbejde overfor virksomheder, match og afklaring af unge samt støtte til at fastholde fritidsjobbet. Projektejer: Greve Kommune
- **Holbæk: Medborgerskab og Fritidsjobs. Vejen mod arbejdsmarkedet og det gode liv** – samarbejde med boligsocial helhedsplan om lommepengejob, ungdomsskolehold med forberedelse til at søge og have et fritidsjob. Projektejer: Holbæk Kommune, 2 boligsociale helhedsplaner og et boligselskab.
 - **INCITA, Valby: Fremtid gennem fritiden** – samarbejde mellem socialøkonomisk virksomhed, som fandt job og støttede de unge, og boligforening, som rekrutterede de unge. Projektejer: INCITA.
 - **Nakskov: Fritidsjobindsatsen** – samarbejde med boligsocial helhedsplan, UU og jobcenter om indsats, hvor unge via en lønnet praktik fandt fritidsjob. Desuden sociale aktiviteter og kvalificering af de unges CV og ansøgninger. Projektejer: Boligsocial Helhedsplan Nakskov
 - **Randers FC Fritidsjobakademi** – samarbejde med lokal boligsocial indsats og UU. Informationsmøder, individuelle samtaler, støtte til jobsøgning og til at fastholde fritidsjobbet. Projektejer: Randers FC Jobakademi, som via klubbens sponsorkontrakter arbejder med at etablere job til udsatte grupper.
 - **Aarhus: HotSpot Erhverv** – videreførelse af projekt fra 2015 for unge, som ikke er uddannelsesparate eller hvor der er bekymring for, at den unge falder ud af ungdomsuddannelse. Projektejer: Jobcenter Aarhus.

For yderligere detaljer om de enkelte projekter, se bilag 2.

I alt er det registreret at 1338 unge deltaget i de 8 projekter. Heraf er 55 %, svarende til 731 personer, kommet i fritidsjob.

Ligesom i første runde af puljen har der været en stor variation i projekternes volumen og andel af unge, der fandt job. Variationen skyldes bl.a., at projekterne har haft forskellige målsætninger. Flere projekter haft som mål at yde en håndholdt indsats for de deltagere, som blev visiteret til projektet, mens andre har haft et mål om at informere bredt i målgruppen om mulighederne for fritidsjob, og deltagerne har her i højere grad selv har skullet opsøge projektet. Desuden gør flere af projekterne i deres slutevaluering opmærksomme på, at nogle unge sandsynligvis har fundet et fritidsjob uden nødvendigvis at informere ambassadørerne om det.

Kilde: Projekternes slutrapporter

3.3 FORANKRING AF INDSATSEN

Alle projekter har haft stor fokus på at videreføre og forankre indsatsen. Ikke mindst fordi opstarten i flere tilfælde har krævet mange ressourcer for at få et godt flow i tilgangen af unge og til finjustering af projekternes metoder og indsats. Det opleves derfor som et stort tab hos både projekterne og deres samarbejdspartnere, hvis projekterne stopper, netop som de for alvor var kommet godt i gang. Ved evalueringens afslutning er status, at 11 af de 13 projekter i større eller mindre omfang videreføres.

For fem projekter er beslutningen om forankring og daglig drift på plads for de næste år i samme eller i opskaleret form:

- 3 af projekterne – Svendborg i 2017 samt Greve og Randers FC i 2019 – fik efter projektperiodens afslutning midler fra A. P. Møllers Fond, der på landsplan støtter en række fritidsjobindsatser. I de tre projekter vil man bl.a. bruge midlerne til at opskalere indsatsen til flere områder i de tre kommuner og i Greve desuden arbejde på at finde fritidsjob på kommunale arbejdspladser, fx i daginstitutioner og administrationen.
- Hotspot Erhverv Aarhus fortsætter indsatsen og finansieres fremadrettet via en byrådsbeslutning om at støtte en særlig indsats i udsatte boligområder.
- Projekt Ekstratjansen fra Vejle, som har haft fokus på unge med særlige udfordringer, overfører erfaringer fra denne indsats til et eksisterende fritidsjobprojekt, som fremover også vil støtte unge som har særlige behov. Samarbejdet med de meget rummelige virksomheder, som har ansat unge fra Ekstratjansen, fortsætter.

I 6 projekter videreføres viden og erfaringer fra projektet så vidt muligt. Primært til de lokale boligsociale indsatser, hvor projekterne også driftes i et vist omfang:

- 3 projekter – Slagelse/Korsør, Horsens og Nakskov forankres i lokale helhedsplaner eller boligsocial indsats, mens ambassadøren fra Esbjerg bidrager med viden og erfaringer fra projektets indsats til nye bydelsprojekter.
- Incita fortsætter indsatsen som social økonomisk virksomhed, bl.a. via fritidsjob i egen produktionsvirksomhed og café.
- I Holbæk er der ikke fundet midler til at fortsætte selve ambassadørindsatsen, men projektets erfaringer med at tilbyde unge undervisning, som forbereder dem på fritidsjob i regi af ungdomsskolen, fortsætter. Desuden er der i samarbejde med det lokale erhvervsliv oprettet en Facebook-gruppe, hvor ledige fritidsjob slås op.

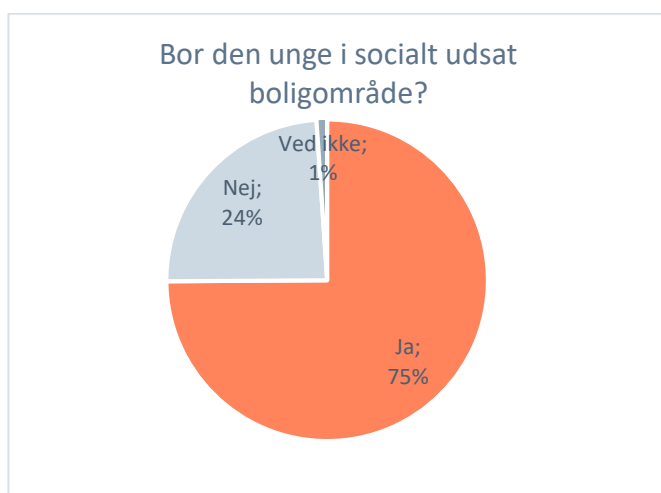
Endelig var forankringen ikke fastlagt ved evalueringens afslutning for Fisken og Albertslund. Fisken ønsker at fortsætte med at promovere og informere om fritidsjob til de unge, som kommer i foreningen. I Albertslund er ønsket at fortsætte indsatsen med afsæt i den trin-for-trin-guide, som man har udviklet til ambassadører.

4. DE UNGE – EN SAMLET PROFIL

Dette afsnit bygger på den startmåling, som alle 8 projekter i 2017-19 har lavet på 9 ud af 10 af deres deltagere, samt på kvalitative data fra ambassadørerne.

4.1 PROFIL AF DE UNGE I PROJEKTERNE 2017-19

Formålet med startmålingen har været at sikre, at projekterne rent faktisk har rekrutteret deres deltagere blandt unge fra udsatte boligområder og samtidig få en profil af de unge, der har deltaget. Målingen er foretaget, når de unge er kommet ind i et projekt og dokumenterer dermed også projekternes målopfyldelse på antallet af deltagere.

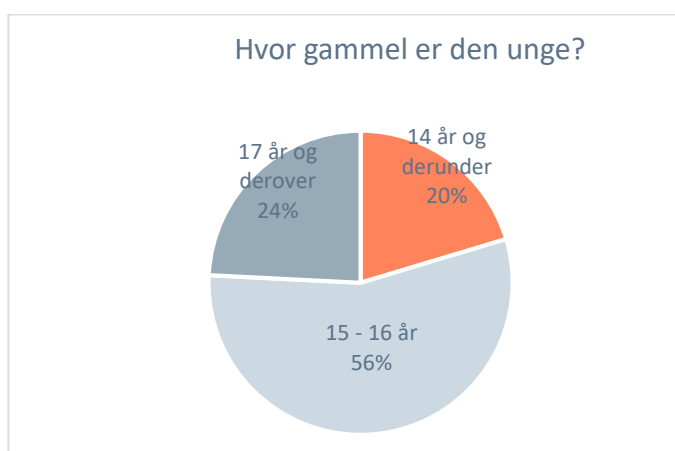

Kilde: Startmåling. N= 1223

Samlet set kommer 75 % af de unge fra udsatte boligområder.

Hvor stor en andel varierer fra projekt til projekt. Mens alle deltagerne i 2 projekter bor i et socialt udsat boligområde, varierer det fra 30 % til 90 % af deltagerne i de øvrige projekter.

Forskellene skyldes at, nogle projekter også har vejledt unge fra områder, der tidligere har været på listen over udsatte boligområder. Eller har rekrutteret via lokale folkeskoler eller klubber, hvor de unge ikke alle bor i et socialt udsat boligområde.

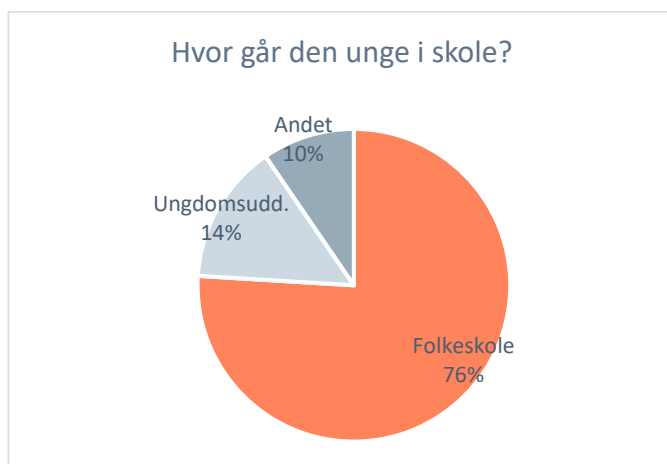
Kilde: Startmåling. N= 1223

Alle projekter har deltagere i alle aldre mellem 13 og 18 år.

Samlet set er lidt over halvdelen af deltagerne 15 eller 16 år og de udgør også den største gruppe i 4 projekter, mens det i tre projekter er de yngste på 13-14 år, der vejer tungest.

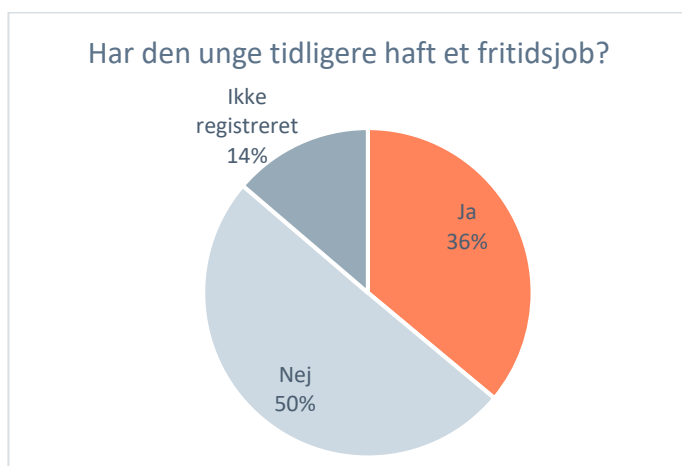
At de 15-16-årige udgør den største gruppe, hænger ifølge ambassadørerne sammen med, at der er et større udvalg af fritidsjob til denne aldersgruppe, så projektet i højere grad har appelleret til dem.

I betragtning af aldersfordelingen og det forhold at mange projekter har rekrutteret i samarbejde med lokale folkeskoler, er det ikke overraskende, at 3 ud af 4 deltagere går i folkeskole. Dette omfatter også børn fra modtageklasser, specialklasser og internationale klasser. I alle projekter udgør unge, der går i folkeskole, mindst halvdelen af deltagerne.

Kilde: Start-måling. N= 1223

14 % af deltagerne var, da de gik ind i projektet, i gang med en ungdomsuddannelse, bl.a. STX, HTX, EUD, EUX, VUC eller en erhvervsuddannelse. De 10% af deltagerne, som var i gang med 'andet', da de gik ind i projektet, kom primært fra projektet Hot Spot Erhverv i Aarhus. En stor del af dem havde afbrudt deres uddannelse eller praktik og har været i projektet som en del af deres uddannelsesplan.

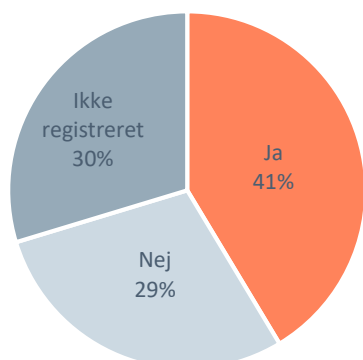

Kilde: Start-måling. N= 1223

Ca. 1 ud af 3 deltagere havde, da de gik ind i projektet, tidligere haft et fritidsjob, men mindst halvdelen af deltagerne har ikke. For 14 % af deltagerne er det ikke registreret, om de tidligere har haft et fritidsjob eller ej.

De unge er ved startmålingen blevet spurgt, om de har en plan for uddannelse samt om jobønsker som voksne. Fordelingen fremgår af de to figurer nedenfor. Da der udelukkende er foretaget en startmåling, er det ikke muligt at sige, hvorvidt fritidsjobbet har haft betydning for de unges uddannelsesplaner og jobønsker.

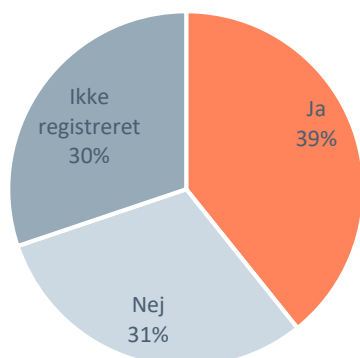
Har den unge lige nu en plan for, hvilken uddannelse han/hun gerne vil have?

Kilde: Start-måling. N= 1223

Ca. 40 % af deltagerne havde ved visitationen en plan for, hvilken uddannelse, de gerne vil have, mens ca. 30 % ikke havde og endelig er det ikke registreret for 30 % af de unge. Et kryds mellem data om de unges bopæl og deres planer for uddannelse viser, at andelen af unge, som havde en plan, er lidt højere blandt de unge som boede i et socialt udsat boligområde end unge, som boede udenfor.

Har den unge lige nu et ønske for et job, han/hun gerne vil have som voksen?

Kilde: Start-måling. N= 1223

Samlet set havde 39 % af deltagerne et ønske om et bestemt job, når de bliver voksne, mens lidt færre, 31 %, ikke havde. Også her havde en lidt større andel af de unge, der bor i et socialt udsat boligområde et jobønske end unge, der bor udenfor.

En nærmere analyse af data bag de tre figurer ovenfor viser, at jo ældre deltagerne er, desto større er sandsynligheden – ikke overraskende – for at de tidligere har haft et fritidsjob, har en plan for, hvilken uddannelse, de gerne vil tage samt et ønske om et job, de gerne vil have som voksne.

4.2 UNGE I UDSATTE BOLIGOMRÅDER

De parametre, der definerer om et boligområde er udsat, er:

- at mere end halvdelen af beboere har en ikke-vestlig baggrund
- at over 40 % er arbejdsløse eller ikke i gang med en uddannelse
- at over halvdelen højst har gennemført en grunduddannelse
- at over 1,98 % er dømt for kriminalitet

- at beboerne tjener mindre end 55 % af gennemsnittet i området.²

Ifølge ambassadørerne betyder dette i praksis, at de unge i udsatte boligområder – sammenlignet med unge fra andre boligområder – oftere kommer fra familier, hvor:

- tilknytningen til arbejdsmarkedet – og dermed også familiens økonomiske råderum – er begrænset. Konkret betyder det, at de sjældnere har familiemedlemmer, der kan hjælpe dem med at få foden inden for på en arbejdsplads. Og familiens økonomi kan gøre det vanskeligt for den unge at få samme materielle goder som kammerater, hvis forældre er i job.
- forældrenes kendskab til dansk sprog og danske normer kan være begrænset, så det er svært for de unge at finde rollemodeller eller få støtte i deres familie, når det gælder uddannelse og job.
- risikoen for at blive involveret i kriminel aktivitet er relativt høj.

Ambassadørerne oplever desuden, at de unge fra udsatte boligområder har meget begrænset kontakt til andre uden for deres boligområde. Skolen er ofte deres eneste faste kontakt og aktivitet uden for boligområdet. Hvis de fx spiller fodbold eller musik, er det ofte i helt lokale klubber. Endelig oplever ambassadørerne, at de unge har mange ressourcer og også i mange sammenhænge ser sig selv som ressourcestærke, mens deres omverden ofte opfatter dem som tilhørende en gruppe med mange problemer.

² Liste over udsatte boligområder findes på www.trafikstyrelsen.dk

5. AMBASSADØRERNES INDSATS

I det følgende præsenteres ambassadørernes erfaringer og viden om, hvordan fritidsjobindsatsen kan styrkes i udsatte boligområder. Afsnittet bygger på en analyse af projekternes status- og slutrapporter, ambassadørernes videndeling på netværksmøder og interviews med unge fra projekterne. Indsatsen belyses ift. projekternes 5 kerneelementer:

1. At **informere og involvere lokalsamfundet**, samarbejdspartnere og interessenter i projektet
2. At **informere unge og deres forældre** om projektet og om fritidsjob
3. At **afklare og vejlede de unge**, som forberedelse til at finde fritidsjob
4. At **opsøge virksomheder** for at finde jobåbninger og åbne døre for unge, der søger fritidsjob
5. At **understøtte, at de unge fastholder fritidsjobbet** over tid

I hvert afsnit præsenteres i skematisk form ambassadørernes praktiske opgaver i den konkrete indsats, samt projektejernes mere overordnede og organisatoriske opgaver, der sikrer rammen om indsatsen.

5.1 INFORMERE OG INVOLVERE LOKALSAMFUNDET

Ambassadørernes informationsindsats ift. lokalsamfundet skulle udbrede kendskabet til indsatsen med henblik på at udvikle og forankre indsatsen.

Ambassadørerne	Projektejer
<ul style="list-style-type: none"> • Opsøger og informerer interessenter • Opbygger netværk til enkeltpersoner og praktikere • Indgår konkrete aftaler om samarbejde • Beskriver arbejdsgange og samarbejdsflader ift. samarbejdspartnere 	<ul style="list-style-type: none"> • Interessentanalyse • Sikrer økonomisk fundament for indsatsen • Etablerer styregruppe eller advisory board • Tager sig af evt. kontakt til lokalpresse

5.1.1 Samarbejdspartnere

Ambassadørernes erfaringer er, at de bedste resultater er skabt i samarbejde med aktører, som de unge allerede var i berøring med – og som kan opnå synergi via et samarbejde med ambassadørerne.

Nogle af projekterne har været 'født' med et godt netværk, fordi de fx var forankret i en boligsocial indsats, hvor en række af parterne i forvejen havde etableret et samarbejde. Andre har i løbet af projektperioden arbejdet med at opbygge netværk til relevante partnere. Alle projekter har arbejdet bevidst med at styrke og udbygge deres netværk og samarbejdsflader. Herunder udvikle og definere smidige og velfungerende samarbejdsrelationer aktørerne i mellem.

Nedenfor præsenteres de forskellige samarbejdspartnere, som på forskellig vis kan styrke ambassadørernes indsats:

Den boligsociale indsats: Hvis projektet ikke fra start har været en del af denne, er der ofte i løbet af projektperioden blevet etableret en form for samarbejde, fordi medarbejderne i den boligsociale indsats kendte – og var kendt af – de unge og deres forældre. Det har betydet, at de boligsociale medarbejdere dels har kunnet klæde ambassadørerne på til mødet med de unge, dels kunnet præsentere ambassadørerne for de unge. Herunder også henvise unge, som ikke af sig selv ville opsøge ambassadørerne. Dermed har de boligsociale medarbejdere understøttet, at der blev opbygget en tillidsfuld relation mellem ambassadørerne og de unge og deres forældre og medvirket til, at projektet også nåede ud til unge, som ikke var så ressourcestærke. Omvendt har tilbud om hjælp til at finde fritidsjob kunnet indgå som en del et generelt løft af et udsat boligområde.

- *Vi låner lokaler hos den boligsociale indsats, når vi hver tirsdag eftermiddag tilbyder hjælp og sparring til unge med CV og ansøgninger. Det giver rigtig god mening, fordi lokalerne ligger midt i boligområdet og er kendt af de unge og deres familier. De kommer der i forvejen til sociale arrangementer eller for at få rådgivning. På den måde nyder projektet godt af den goodwill, de boligsociale medarbejdere har blandt beboerne.*

Ambassadør

Med deres lokalkendskab har de boligsociale medarbejdere også kunnet medvirke til at forebygge eller løse konflikter. Fx ved at formidle kontakt til etniske foreninger, bydelsmødre mv. Der er også eksempler på, at de boligsociale medarbejdere trådte til som mediatorer, fx hvis en gruppe forældre ikke ønskede, at deres unge kom i fritidsjob eller havde brug for at få forklaret sammenhænge, der ikke er oplagte, hvis man ikke selv har erfaringer fra det danske arbejdsmarked.

Nogle ambassadører har kunnet benytte lokaler hos den boligsociale indsats, så det var let for de unge, som i forvejen kom dér, at komme i kontakt med dem. Andre har deltaget i forskellige sociale arrangementer, hvor de kunne præsentere projektet, dele informationsmateriale ud og møde de unge og deres forældre. Endelig har den boligsociale indsats i flere af projekterne været meget vigtig for etableringen af lommepegejob som 'træningsbane' for unge, der havde brug for mere støtte og rummelighed, end der kan forventes i et almindeligt fritidsjob. (Mere om lommepegejob pkt. 5.4.3)

Lokale folkeskoler: Flere ambassadører har haft deres faste gang på folkeskoler og haft 'fast kontortid' på skolen, hvor de unge kunne henvende sig med spørgsmål og for at aftale individuelle samtaler med ambassadøren. Folkeskolens lærere har kunnet bruge ambassadørens tilbud som supplement til folkeskolens undervisning. Fx ved temadage om fritidsjob, CV og jobansøgninger og endelig som et tilbud til skoletrætte unge, som havde brug for fritidsjob, hvor de kunne bruge deres kompetencer på nye måder.

Ambassadørernes erfaringer er, at når aftaler om samarbejde skal indgås med folkeskoler, er det meget vigtigt at få direkte kontakt til de enkelte lærere. Informationer til og aftaler med skolens ledelse når ikke altid ud til medarbejderne, som derfor ikke kan følge op i praksis på ledelsens gode intentioner om at gå ind i et samarbejde. Ved at nå ud til den enkelte lærer, kan der opbygges et ejerskab til indsatsen, og lærerne kan med deres kendskab til deres elever 'skubbe til' de unge, som måske ikke på egen hånd kan eller vil opsøge ambassadøren.

Ungdomsklubber: I lighed med folkeskoler har flere ambassadører haft et tæt samarbejde med ungdomsklubber og bl.a. haft forløb, som klædte de unge på til fritidsjob. Også her er ambassadørernes erfaringer, at det er meget vigtigt, at projektet kommer i kontakt med de enkelte medarbejdere, som er i direkte kontakt med de unge.

UU-vejledere: Bl.a. Hotspot Erhverv i Aarhus har haft et tæt samarbejde med UU-vejlederne om unge, der ikke var uddannelsesparate eller sprang fra deres uddannelse. Ambassadørerne har her medvirket til, at de unge fik et fritidsjob med aftaler om et vist antal timer, indtil de var klar til at gå i gang med en uddannelse. UU-vejlederne har desuden i nogle tilfælde taget den indledende snak med den unge og afklaret, hvorvidt han eller hun var motiveret for fritidsjob, inden ambassadøren blev kontaktet.

- *Jeg sagde til min UU-vejleder, at hun ikke skulle bekymre sig, for jeg havde styr på det, selvom jeg ikke havde det. Det var hende, der fortalte mig om ambassadøren, som var hurtig til at hjælpe mig med at finde det job, jeg har nu.*

Marco, arbejder i dagligvarebutik i sit sabbatår.

Kommunens ungeindsats, herunder socialforvaltningen og SSP-samarbejdet: Kommunale medarbejdere på gadeplan kommer løbende i kontakt med unge, hvor et fritidsjob kunne være en del af en præventiv indsats. Både ift. at færdiggøre en ungdomsuddannelse og ift. at holde sig fri af kriminalitet. Ifølge ambassadørerne er disse unge ofte nogle af de mest udsatte, for hvem et fritidsjob vil have allerstørst effekt, ikke mindst på længere sigt. Også selvom den unge ikke umiddelbart er motiveret for fritidsjob og det måske til en start vil kræve en målrettet indsats.

- *Vi har en varm linje til medarbejdere på gadeplan, der henviser unge til os. Her handler det om at slå til, lige når de unge er der og har forstået, at hvis ikke der kommer andre boller på suppen, så er næste skridt SSP eller politiet.*

Ambassadør

5.1.2 Udvikling af samarbejde

Projekternes samarbejdsflader er blevet udviklet over tid. Som udgangspunkt har lokalsamfundene taget godt mod ambassadørinitiativet, men en velvillig indstilling til indsatsen har ikke nødvendigvis givet konkrete og brugbare resultater for ambassadørerne. En interessentanalyse³, et forberedende arbejde med at etablere et aktivt netværk, konkrete samarbejdsaftaler og evt. et advisory board eller en engageret følgegruppe, kan medvirke til at fokusere brugen af ressourcer og få indsatsen godt fra start.

I nogle tilfælde har samarbejdspartnerne fået et stort ejerskab til projektet og har i et vist omfang løst opgaver, som ellers ville ligge hos ambassadøren. Fx de indledende samtaler med de unge for at

³ Herunder et overblik over andre lokale tilbud om hjælp til at finde fritidsjob samt potentielle samarbejdspartnere og mulig synergi ved at indgå samarbejdsaftaler.

afklare deres interesse og motivation for fritidsjob. Der har derfor også været en vis kompetenceudvikling og koordinering af indsatsen hos såvel samarbejdspartnerne som hos ambassadørerne.

Erfaringen hos ambassadørerne er, at det er vigtigt, at parterne kender og respekterer hinandens vilkår, metoder og tilgang, som kan være forskellige, selvom de arbejder med de samme målgrupper. Det vil derfor ofte være nødvendigt at bruge ressourcer på, at parterne møder hinanden i planlægningen og opstarten af indsatsen og derefter løbende holder hinanden opdateret på resultater og eventuelle ændringer i indsatsen.

Ambassadørernes netværk og samarbejdsaftaler har ofte været båret af personlige kontakter, som var vanskelige at opretholde ved jobskifte, sygdom og lignende. Projekterne anbefaler derfor, at samarbejdsaftaler, metoder og tilgangen til indsatsen skrives ned for at undgå tab af viden og erfaringer samt for at styrke mulighederne for forankring.

Endelig har samarbejdet også haft betydning for forankringen af projekterne og for den videre finansiering af indsatsen efter projektperiodens afslutning, idet nogle projekter som nævnt er videreført i regi af samarbejdspartnere til projektet.

5.1.3 Information til samarbejdspartnere

De projekter, som har haft styregrupper eller advisory boards, har løbende informeret om indsatsen i dette forum. Bl.a. om projektets resultater, de unges og virksomhedernes udbytte samt om evt. udfordringer, som styregruppen kunne komme med input til løsningen af. Derudover har flere projekter brugt lokalpressen til at informere om projektet. Denne information har haft et bredt sigte og rettet sig mod både samarbejdspartnere, de unge og deres forældre samt virksomheder. (Se mere om kontakten til virksomheder i afsnit 5.4.)

Eksempel på information via pressen. Randers Amtsavis 1. feb. 2017

Målet med denne type information har primært været at få projektet 'på landkortet' i lokalsamfundet og åbne døre for henvendelser fra ambassadøren. Indholdet har bl.a. været informationer om gevinsten ved at få unge i fritidsjob – for den unge selv, for virksomheden og for lokalsamfundet. Nogle projekter har bevidst valgt at vente med at gå til pressen, indtil de kunne supplere med eksempler på unge i fritidsjob. Andre har valgt en 'flertrinsrakete', hvor de efter en generel information om projektet efter nogen tid har suppleret med konkrete eksempler på unge i fritidsjob.

5.2 INFORMERE UNGE OG DERES FORÆLDRE

Ambassadørernes informationsindsats rettet mod de unge og deres forældre, skulle gøre de unge opmærksomme på muligheden for at få hjælp til at komme i fritidsjob og sikre forældrenes opbakning.

Ambassadørerne	Projektejer
<ul style="list-style-type: none"> • Kender målgruppen og kan se de unges ressourcer • Er tilgængelig og opsøger de unge og deres forældre i lokalområdet • Er tilgængelig – og kan kommunikere med de unge – på sociale medier og mobiltelefon • Medvirker til udvikling af informationsmateriale 	<ul style="list-style-type: none"> • Stiller informationsmateriale, pc og mobiltelefon til rådighed

5.2.1 Viden om målgruppen

Selvom flere af ambassadørerne allerede kendte målgruppen fra deres professionelle arbejde, var der for de fleste en del læring om målgruppen i starten af projektperioden. En ambassadør greb dette systematisk an og arbejdede i starten af projektet med en gruppe unge, som han var i tæt kontakt med for at forstå deres udgangspunkt. En vigtig læring var bl.a., at selvom omverdenen så de unge som udsatte, så de sig selv som ressourcefyldte. Denne indsigt i såvel de unges udfordringer som deres ressourcer, blev på mange måder styrende for hans tilgang til både de unge og de virksomheder, han opsøgte for at finde jobåbninger.

5.2.2 Synlighed for de unge

Flere af projekterne havde ifølge deres statusrapporter i begyndelsen svært ved at få gang i rekrutteringen og nå ud til målgruppen. De oplevede at være i hård konkurrence om de unges tid og opmærksomhed med andre fritidstilbud og længere skoledage som følge af reformen på skoleområdet i 2014. Flere af projekterne brugte derfor i opstarten en del ressourcer på at finde de rette samarbejdspartnere og kontaktformer for at nå målgruppen og sikre et flow af fritidsjobinteresserede unge til projektet via lærere, pædagoger m.fl., som henviste unge til projektet.

Flyers, go-cards og lignende har fungeret godt som handouts til arrangementer og til de samarbejdspartnere, som var med til at rekruttere de unge. Ambassadørerne har lagt vægt på at udarbejde informationsmateriale, som de unge kan spejle sig i. Flyeren nedenfor fik fx en pige til at henvende sig til projektet, fordi hun så billedet af en pige, der lige som hende selv havde tørklæde på. Det gav hende tro på, at også hun kunne finde job.

Kilde: Flyer til virksomheder fra Randers FC Fritidsjobakademi

Ambassadørerne har desuden gode erfaringer med at være synlige og kommunikere på de platforme, de unge benytter, som fx Facebook. Det har været vigtigt, at ambassadørerne kunne agere i de unges måde at kommunikere på, fx via sociale medier og sms-beskeder, som har vist sig at være ret effektivt til både at nå de unge og kommunikere om konkrete aftaler.

Eksempel på facebookgruppe, hvor ambassadørerne slå ledige fritidsjob op, annoncerer jobcaféer mv.

Kilde: Facebook – Ung med vilje, Horsens.

Den brede informationsindsats på sociale medier, i klubber, folkeskoler mv., hvor unge fra alle områder mødes på tværs, har medført, at flere projekter fik henvendelser fra unge, som ikke havde adresse i udsatte boligområder. Erfaringerne var, at det kunne give et projekt et negativt ry, hvis nogle unge blev afvist, alene fordi de boede udenfor de udsatte boligområder. Flere projekter har

valgt at hjælpe alle, ud fra en oplevelse af, at de unge, der henvendte sig, alle havde behov for støtte til at finde fritidsjob, uanset deres bopæl. Andre projekter har prioriteret at støtte unge fra de udsatte boligområder og henvist de øvrige til samarbejdspartnere.

5.2.3 Samarbejde med forældre

Forældrenes støtte og opbakning er afgørende, bl.a. fordi ambassadøren skal have forældrenes accept af, at de må hjælpe den unge med fritidsjob, og forældrene skal underskrive ansættelseskontrakter mv., når de unge er under 18 år. Ambassadørernes erfaringer er, at forældrene ofte er positive, men ikke ved, hvad der skal til for at bakke deres børn op i at passe et fritidsjob. Fx at hjælpe de unge med at overholde aftaler; respektere, at de unge ikke kan hjælpe med indkøb og pasning af mindre søskende eller besvare forældrenes telefonopkald, når de er på arbejde. Forældrenes manglende viden, betyder desuden, at de unge har meget svært ved at forklare dem, hvorfor de fx har brug for deres underskrift.

Selvom ambassadørerne som udgangspunkt oplever, at det har været positivt at kontakte forældre, fordi deres unge er på vej i fritidsjob, kan det også være administrativt tungt. Det kan desuden være nødvendigt med tolkebistand, hvis mange blandt forældrene har problemer med at forstå dansk. Der kan som nævnt også være forståelsesproblemer ift. ambassadørindsatsen, det danske arbejdsmarked og hvad det betyder at have et fritidsjob. Informationen til de unges forældre har derfor bl.a. bygget på gode lokale erfaringer med unge i fritidsjob og forskningsresultater, der viser, at unge, som har haft et fritidsjob, har større chancer for at få uddannelse og job senere i livet. Endelig har ambassadørerne givet konkrete råd til, hvordan forældrene kan støtte de unge i at passe fritidsjobbet og i nogle tilfælde fundet løsninger, der imødekommer forældrenes bekymringer.

- *Nogle af de unges familier føler sig ikke trygge ved, at de unge går med aviser i områder, de ikke kender så godt. Når en ung henvender sig, kan jeg i dialog med den unge finde frem til, hvilke områder den unge føler sig tryk i og bede dem spørge deres familie, om det er i orden.*

Ambassadør

5.2.4 Visitation

Flere projekter har arbejdet med en visitationsproces for at sikre, at deres ressourcer blev brugt på de unge, som demonstrerede, at de rent faktisk var motiverede for fritidsjob. Ambassadørernes erfaring var bl.a., at hvis de unge fik fritidsjobbene 'serveret', droppede de hurtigt ud igen uden at forstå, hvad der skal til for at få og blive i et job. Derfor stillede ambassadørerne også krav til de unge. Bl.a. om at de skulle være aktive og holde aftaler. Tydelige krav og rammer for at finde og fastholde et fritidsjob er særligt vigtige for de unge, der ikke kan få denne viden hos deres forældre eller i deres netværk. Ambassadørerne har derfor søgt at gøre det klart for de unge – og deres forældre – at ambassadørerne kunne hjælpe den unge med – så vidt muligt – selv at finde et fritidsjob. Men det var en udfordring for nogle projekter i starten, hvor de kæmpede med overhovedet at blive kendt blandt unge i målgruppen.

- *Vi havde en form for berøringsangst i starten – forsvinder de unge, hvis vi stiller krav? Men det kommer man ud over. Det må ikke være sådan, at de bare knipser med fingrene, så skaffer vi dem job. Der må gerne være nogle krav, for det møder de jo også på arbejdspladsen.*

Ambassadør

5.2.5 Unges motivation for fritidsjob

Ambassadørernes kommunikation med de unge har i vid udstrækning taget afsæt i de unges motivation for fritidsjob. Nedenfor præsenteres de vigtigste motivationsfaktorer for fritidsjob.

Økonomisk gevinst: Økonomien spiller en stor rolle for de unge. Primært fordi de ønsker at tjene deres egne penge, men i enkelte tilfælde også fordi de ønsker at hjælpe deres forældre i en økonomisk trængt situation.

- *Man får det rigtig godt, når man selv kan købe de ting, man gerne vil have. Man føler sig mere selvstændig, når man tjener sine egne penge.*

Yasmin, 17 år
 går i 10. klasse og
 arbejder i supermarked

- *Jeg vil gerne hjælpe min mor økonomisk. Jeg har også en yngre søster og bror, som også gerne vil have et job.*

Mohammed, 17 år –går i
 modtageklasse og arbejder
 i supermarked

Kilde: Plakat fra Fritidsjob til unge i Hedemarken

Personlige gevinster: De unge peger også på en række andre faktorer, som motiverer dem til fritidsjob og derfor kan bruges i kommunikationen med de unge. Bl.a. at de gerne vil forberede sig til at være på arbejdsmarkedet, eller at fritidsjobbet kan give dem noget meningsfuldt at lave frem for bare at være hjemme.

- *Da jeg gik i 9. klasse, var jeg næsten den eneste i min klasse, som ikke havde et fritidsjob. Så jeg tænkte, det var godt at få nogle erfaringer med at arbejde, så jeg ikke bare skal kastes ud i det, når jeg engang er færdig med en uddannelse.*

Omar, 17 år – arbejder i fastfood restaurant og går i 2. G

Status blandt kammerater: Ambassadørerne har oplevet, at de unge kan være rollemodeller og motivere hinanden til fritidsjob. Det giver en vis status blandt vennerne at have et fritidsjob og tjene egne penge. Dette kan motivere andre unge til selv at søge job. Nogle projekter har arbejdet med at præsentere rollemodeller via presseomtale eller i informationsmateriale. Erfaringen er, at det kan opleves som en lidt for voldsom eksponering for den unge rollemodel. Det har vist sig ofte at fungere bedre, at de på uformelle møder – fx i ungdomsklub eller på ambassadørens jobcafé – fortæller andre unge om, hvordan de har fundet deres job, hvilke arbejdsopgaver de har og hvad de får ud af at være i jobbet.

- *Jeg vil gerne give hjælpen fra ambassadøren videre, så jeg har anbefalet projektet til mine venner, der har brug for hjælp til at søge fritidsjob. På en måde har jeg en slags samarbejde med projektet.*

Omar, 17 år – arbejder i fastfood restaurant og går i 2. G

Frivillig deltagelse: Som udgangspunkt har de unge, som har været i projekterne været motiverede for fritidsjob, da deltagelse har været frivillig. Ambassadørerne har oplevet, at netop frivilligheden har tiltrukket en del af de unge som et alternativ til skolens mødepligt og krav.

Se desuden afsnit 5.5.4 for uddybning af de unges gevinster ved fritidsjob.

5.3 AFKLARE OG VEJLEDE DE UNGE

Hovedopgaven for ambassadørerne har været den konkrete indsats med at afklare og vejlede de unge. I praksis betyder det, at ambassadøren både skal kunne være anerkendende og stille krav til de unge. Samtidig skal ambassadøren have et solidt kendskab 'jobsøgningshåndværket' og forberede de unge på såvel de formelle som de sociale spilleregler på arbejdsmarkedet.

Ambassadøren

- Støtter de unge i at afklare deres jobønsker og kompetencer
- Kender det lokale arbejdsmarked og reglerne for fritidsjob
- Står for både fælles indsats for mindre grupper og individuelle samtaler med de unge
- Giver de unge de grundlæggende kompetencer til jobsøgning – cv, ansøgning og jobsamtale
- Bakker op og hjælper med praktiske ting som fx NemID og skat

Projektejer

- Sikrer at ambassadøren har lokaler og rammer til at mødes med de unge – i grupper og individuelt
- Afklare og udstikke rammer for behandling af persondata

5.3.1 Relationsarbejde

Ambassadørernes erfaringer er, at en stabil og fortrolig relation mellem ambassadøren og den enkelte unge er en vigtig forudsætning for denne del af indsatsen. Mange ambassadører har brugt sig selv og deres personlige erfaringer, hvilket har hjulpet dem med at opnå de unges tillid. Især de unge, som har færrest ressourcer og ofte også har personlige udfordringer, har behov for at sparre med en voksen, før de bliver klar til at søge og passe et fritidsjob. Kendskab til - og respekt for - både de unges forskellige udfordringer og stærke sider, er afgørende for, at ambassadørerne kan få en åben dialog med de unge og derigennem et godt grundlag for at vurdere, hvad de unge kan selv og hvad, de har brug for hjælp til.

Den tætte personlige kontakt har vist sig at være sårbar i tilfælde af sygdom og jobskifte, når indsatsen var knyttet til en enkelt ambassadør. Når flere ambassadører deles om opgaven, har de både haft mulighed for at dække ind for hinanden og sparre med hinanden om udfordringer i indsatsen.

Projekt 'Ung med vilje' i Horsens havde som udgangspunkt ansat unge som ambassadører. Fordelen var, at de unge ambassadører havde en tæt og ligeværdig kontakt til de unge jobsøgende. Det viste sig dog at være for ustabil, da de unge ambassadører ofte måtte melde fra pga. studier, eget arbejde eller flytning, og at de unge jobinteresserede havde brug for mere kontinuitet og også for sparring fra voksne rollemodeller. Opgaven blev derfor overtaget af faste medarbejdere fra det boligsociale sekretariat.

5.3.2 Indledende afklaring

En del af afklaringen til job består i at give de unge forståelsen af, at deres egen motivation er en meget vigtig del af processen med at finde et fritidsjob, og at jobbet ikke bare kommer af sig selv. Ambassadørernes erfaringer er, at det kan være svært for de unge at formulere, hvad de præcist har lyst til og brug for hjælp til – hvordan de overhovedet skal tage hul på at finde et fritidsjob.

- *Når man ikke har haft et job før, er det svært bare at sætte sig ned og skrive en ansøgning, for man ved jo ikke rigtigt, hvilke informationer, der skal med i ansøgningen. Man ved heller ikke konkret, hvor man kan søge. De eneste fritidsjob, man hører om, er butiksarbejde, og det er jeg ikke så vild med.*

Michelle, 16 år – går i 9. klasse og har fritidsjob i conferencecenter

Nogle unge har ret urealistiske forestillinger om, hvilke job de kan få og ambassadørerne balancerer mellem at give de unge en realistisk forståelse og bevare deres motivation for fritidsjob. De manglende arbejdsmarkedserfaringer i de unges nære netværk betyder ifølge ambassadørerne, at nogle af de unges jobønsker skal gennem et realitets-tjek.

- *Nogle af de unge kommer med en forventning om, at de skal være topsælgere hos Audi, og man bliver nødt til at forklare dem, at det ikke er realistisk her og nu. Og at selvom de måske kommer ud på mange svinkeærinder undervejs til et godt job, vil alt, hvad de får i rygsækken af erfaringer, kunne bidrage til, at de på sigt kan nå deres mål.*

Ambassadør

Erfaringen er dog også, at de unge – når de først prøver det i praksis – bliver glade for jobbet, fordi der er andet og mere end selve arbejdsopgaverne i det at have et fritidsjob. Mange unge nævner forholdet til kolleger og en god tone blandt medarbejderne som meget afgørende positive faktorer.

- *Da jeg fik at vide, det var noget med opvask og oprydning, tænkte jeg først, det lød kedeligt. Men da jeg så prøvede det, fandt jeg ud af, at det var rigtig godt. Det at møde kollegerne gjorde forskellen. De er rigtig søde, og jeg møder nogle forskellige fra gang til gang.*

Michelle, 16 år – går i 9. klasse og har fritidsjob i conferencecenter

Ambassadørerne har også oplevet unge, som har haft en negativ forventning til, at de kunne finde job, fordi arbejdsgiverne ikke ville ansætte unge med anden etnisk baggrund fra et område, hvor der måske har været uro og kriminalitet. Der kan derfor være en ond cirkel af negative fordomme hos både omgivelserne og de unge selv, som skal brydes for at kunne etablere holdbare fritidsjob.

- *Nogle af de unge har – uden at ville det – en 'ghetto-facade', som får deres omgivelser til at tænde helt af. Det dækker bl.a. over en frygt for at blive afvist, som ender med at blive en selvopfyldende profeti, fordi deres attitude ikke dur på en arbejdsplads. Det arbejder vi på at lære dem.*

Ambassadør

5.3.3 Forskellige behov for hjælp

Ambassadørerne har generelt været overraskede over, hvor meget hjælp de unge har efterspurgt. Erfaringen er, at det er meget afgørende for de unges muligheder for at finde job, at de selv gør så meget som muligt, da det er det, der får de unge til at 'vokse'. Projekterne har derfor – med afsæt i de unges individuelle behov – i vid udstrækning arbejdet med, at de unge blev klædt på til og opmuntret til at stå for så meget som muligt af jobsøgningen.

Som i alle andre grupper har der også været forskel på de unge i projekterne. Overordnet tegner der sig tre grupper – selvfindere, samspillere og støttekrevende – som har brug for forskellige indsatser:

'Selvfindere': Unge, der efter **lidt hjælp til at lave et CV og en ansøgning**, selv kan gå ud og finde et fritidsjob. Nogle af dem har måske allerede erfaringer fra et fritidsjob, som viste sig ikke at leve op til deres forventninger eller har ældre søskende eller venner, der har job.

- *Jeg havde søgt fritidsjob et par gange før, men ikke fået svar. Så jeg henvendte mig til kontaktpersonen, som hjalp mig med at lave en bedre ansøgning, så jeg kom til en personlig samtale med chefen.*

Eldin 18 år, - går på HF og arbejder i dagligvarebutik

'Samspillere': Unge, som **har brug for støtte til at opbygge viden og selvværd**. Nogle har måske forgæves forsøgt at finde fritidsjob på egen hånd og har, udover hjælp til ansøgning og CV, brug for sparring til, hvor der er størst chance for at finde job samt til, hvordan de kan kontakte arbejdsgivere og 'sælge' sig selv bedst muligt.

- *Jeg har mødt med min kontaktperson to gange, og vi har snakket om, hvad jeg kan og hvordan det er at have et job. Jeg var fx i tvivl om, hvor mange timer, jeg egentlig skal arbejde og hvordan jeg skal få skole og fritidsjob til at passe sammen. Og det der med skat og alle de andre praktiske ting, der er ud over jobbet.*

Yasmin, 17 år – går i 10. klasse og arbejder i supermarked

'Støttekrævende': Unge som har brug for en **håndholdt indsats**, hvor ambassadøren forbereder den unge på, hvad det vil sige at have et fritidsjob, tager med på virksomhedsbesøg, kommer på besøg i den første tid i jobbet – og evt. rykker ud, hvis der opstår problemer.

- *Sidste år lavede jeg næsten 30 ansøgninger til butikker, men jeg fik ikke job. Min kontaktperson fandt et job til mig. Jeg var meget nervøs for jobsamtalen, men havde øvet mig på det sammen med min kontaktperson.*

Mohammed, 17 år – går i modtageklasse og arbejder i supermarked

Ambassadørerne har også været med de unge til jobsamtaler, hvis de ønsker det. Dette aftales på forhånd med virksomheden og den unge, og virksomhederne har generelt taget godt imod det.

5.3.4 Kombination af fælles og individuelle indsatser

For at imødekomme de unges forskellige behov og bruge ressourcerne bedst muligt, har projekterne arbejdet med en kombination af fælles og individuelle håndholdte indsatser:

De **fælles indsatser** kan fx være at give mindre grupper af unge de basale informationer om fritidsjob. Fx ved informationsmøder af en times varighed – efterfulgt af en individuel samtale med ambassadøren – jobkurser på folkeskoler eller forløb på ungdomsskole. Enkelte projekter har valgt, at de unge efter deltagelse får en form for bevis på, at de har deltaget. Dels for at give de unge et skulderklap. Dels et bilag til deres ansøgning, så arbejdsgiver kunne se, at den unge ikke er helt på bar bund, selvom de måske ikke tidligere har haft et fritidsjob. Denne indsats har et socialt aspekt, som især 'samspillere' og 'støttekrævende' har glæde af, hvilket illustreres af nedenstående citat.

- *Vi hørte om fritidsjob og snakkede om ansøgninger og hvordan man skriver det. Det var hyggeligt på holdet, og så kunne man se, at der også er andre, som heller ikke ved, hvordan man søger fritidsjob.*

Michelle, 16 år – går i 9. klasse og har fritidsjob i conferencecenter

Den **håndholdte indsats** tager typisk udgangspunkt i en individuel samtale. Erfaringen fra projekterne er, at det er individuelle samtaler, hvor den unge kan få konkret og skræddersyet hjælp til sin jobsøgning fra en voksen med et godt indblik i det lokale arbejdsmarked, der rykker mest. Uanset om de unge er selvfindere, samspillere eller støttekrævende. De førstnævnte har måske kun brug for en enkelt samtale, mens de støttekrævende har brug for en række samtaler.

Det har vist sig at være ressourcekrævende og ikke særlig effektivt at lave faste aftaler med de unge om samtaler. Nogle ambassadører oplevede, at de unge ofte 'brændte dem af' og ikke dukkede op som aftalt eller pludselig mistede interessen for fritidsjob. Da de unges deltagelse som udgangspunkt

var frivillig, indrettede de fleste ambassadører sig på dette, men blev efterhånden også mere klare i deres krav til de unge. Fx gjorde de det klart, at ambassadørens hjælp til at kontakte virksomheder var betinget af, at de unge først demonstrerede i praksis, at de kunne overholde aftaler.

Den håndholdte indsats kan også – alt efter den unges behov – bl.a. omfatte, at ambassadøren kontakter en konkret virksomhed med den unges CV, tager med til jobsamtale, hjælper med at få kontrakt, forældreunderskrift mv. på plads og følger op på den unge i fritidsjobbet.

Ambassadørernes erfaring er, at deres tilgang til de unge ikke skal være for 'kommuneagtig' og at ambassadørerne med fordel kan bruge sig selv og deres egne erfaringer med fritidsjob.

- *På den måde kommer tingene ned på jorden og vi kan vise dem, at de ikke er de eneste, som kan få lidt ondt i maven af at skulle til jobsamtale.*

Ambassadør

Også de unge fremhæver, at den tætte og personlige kontakt til en ambassadør har hjulpet dem og givet dem støtte og anerkendelse, som de ikke nødvendigvis fik fra deres forældre.

- *Jeg fik løbende sms'er fra min kontaktperson: Hvordan går det? Og det hjalp mig helt utrolig meget. Det er rart, at der er en voksen, som kender én og som holder kontakt til én og spørger, hvordan det går.*

Gunni, 18 år – arbejder med pakning på lager

- *Det er dejligt at mærke, at der er nogen, der vil hjælpe én frem i livet.*

Yasmin 15 år – søger fritidsjob

5.3.5 CV og ansøgninger

Ofte havde de unge svært ved at sætte ord på, hvad de kunne tilbyde en arbejdsgiver.

- *Mange af de unge siger: Jeg kan ikke noget. Jeg vil bare gerne have et job, så jeg kan tjene nogen penge. I snakken med dem spørger vi om de fx går til noget, om de hjælper til med noget hjemme og på den måde bliver de mere bevidste om, hvad de er gode til og hvilke job, de kunne tænke sig.*

Ambassadør

Ambassadørerne støttede de unge til at beskrive deres kompetencer gennem fx:

- dialog med de unge om deres konkrete opgaver i hjemmet; hvilke fag i skolen, de bedst kunne lide; hvad deres kammerater og venner sagde om dem.
- lister med forslag til ord eller begreber, som betegner personlige kompetencer og som blev gjort mere konkrete i dialogen med de unge.

Ifølge ambassadørerne betyder det, meget for de unges selvtillid at få sat ord på egne jobønsker og kompetencer, og det giver dem en oplevelse af at have ressourcer, som en virksomhed vil betale dem løn for.

Flere af projekterne har stillet en skabelon til CV og ansøgning til rådighed for de unge eller brugt websiden jobhaj.com, som er udviklet af projekt FISKEN med støtte fra puljen. Her ledes den unge gennem de forskellige punkter i et CV og får forslag til såvel indhold som opsætning.

Med ikrafttræden af nye regler om opbevaring og deling af personfølsomme oplysninger i 2018, dvs. midt i projektperioden for de seneste 8 projekter, var det en udfordring at få klarhed over og finde en god praksis for at bevare overblikket over de unges jobønsker og CV'er. Desuden har flere ambassadører oplevet, at virksomheder pga. nye regler for opbevaring af personfølsomme data ikke længere tog mod de unges uopfordrede ansøgninger. Projekterne har bl.a. fået vejledning i den korrekte behandling af persondata hos deres kommune eller fra centralt hold.

5.3.6 Forberedelse til fritidsjobbet

De unge er opmærksomme på, hvor vigtigt det er at lære de sociale spilleregler på arbejdspladsen. Mange nævner, hvor vigtigt det er ikke at have hænderne i lommen eller tygge tyggegummi, når man opsøger virksomhederne. Andre beskriver, hvordan de skal lære at begå sig, når de bliver medarbejder og kollega i et fritidsjob.

- *De unge skal lære ikke at opføre sig på jobbet, som de opfører sig, når de er sammen med deres venner. Ikke spille smarte og snakke, som de gør, når de er sammen med deres venner. Det kan de gøre, når de er sammen med vennerne, ikke på jobbet.*

Anne – 17 år, har fritidsjob i dagligvarebutik

Ambassadørerne har både i den fælles og den individuelle indsats taget dette op med de unge. Særligt de gængse normer ift. at overholde mødetider, brug af mobiltelefon, hvordan man er en god kollega og hvilke forventninger en arbejdsgiver har til en medarbejder. Fx at tage initiativ frem for at vente på at blive sat i gang. Men også mere specifikke dilemmaer som fx, hvordan man kan forberede sig på, at ens kammerater kommer ind i den butik, man er ansat i; forskellen mellem hvordan man kan tiltale sin leder og sine venner samt det legale i at stille spørgsmål, indtil man forstår en arbejdsopgave, selvom man måske har mest lyst til at lade som om, man har forstået.

5.4 KONTAKT TIL VIRKSOMHEDER

Ambassadørernes indsats ift. virksomhederne har dels bestået i at opsøge og udbygge relationer til virksomheder. De har dermed åbnet døre for de unge jobsøgende og forberedt virksomhederne på, hvad de særligt skulle være opmærksomme på ift. at etablere fritidsjob.

Ambassadører	Projektejer
<ul style="list-style-type: none"> • Opsøger virksomheder og finder jobåbninger med eksempler på de unges CV • Udvikler samarbejde med rummelige virksomheder til de unge, der har behov for en håndholdt indsats • Informerer bredt om indsatsen i virksomhedsnetværk o.lign. • Orienterer virksomheder om regler for fritidsjob 	<ul style="list-style-type: none"> • Åbner døre for ambassadøren via virksomhedsnetværk og -kontakter

5.4.1 Forventningsafstemning med virksomheder

Ifølge ambassadørerne ser virksomhederne generelt positivt på at ansætte unge fra de udsatte boligområder i fritidsjob, fordi det er en mulighed for at tage et socialt ansvar, samtidig med at de får løst en opgave. Virksomhederne forventer først og fremmest, at de unge er motiverede for fritidsjobbet og lever op til aftaler med mødetider, løsning af arbejdsopgaver mv. De fleste virksomheder forventer selv at oplære de unge. Ikke alene til at løse arbejdsopgaver, men også – i et vist omfang – i at begå sig på en arbejdsplads.

I dialogen med virksomhederne om konkrete unge kandidater til fritidsjob er ambassadørernes erfaring, at det er vigtigt at være åben om, hvilke udfordringer den unge evt. har og at mange af de unge ikke har erfaringer fra tidligere fritidsjob – dvs. ikke 'oversælge' de unge. Omvendt er det også vigtigt at synliggøre de unges kompetencer og ressourcer overfor arbejdsgiveren. Forudsætningen for dette er ifølge ambassadørerne den afklaring og dialog, de har med de unge. Men at det også er nødvendigt med et godt kendskab til virksomhedernes vilkår og interesser for at kunne lave gode match. Som bindeled mellem de unge og virksomhederne har ambassadørerne således både haft brug for en faglighed som pædagog og som virksomhedskonsulent.

I de tilfælde, hvor ambassadørerne har tilbudt virksomhederne hjælp med at rekruttere unge og formidle kontakter til jobinteresserede unge, er ambassadørernes erfaringer, at det er vigtigt at gøre det klart for virksomhederne, at ambassadørerne ikke har samme ressourcer eller adgang til så mange forskellige kandidater som fx jobcentrenes virksomhedsservice og derfor heller ikke altid kan efterkomme virksomhedernes ønsker i samme grad eller lige så hurtigt.

5.4.2 Samarbejdet med virksomheder

Ambassadørernes erfaringer er, at hvis de først er lykkedes med at lave gode match mellem en virksomhed og en ung, åbner det på sigt døren for, at andre unge får fritidsjob i virksomheden. Både

via ambassadøren, men også via de unge, der finder andre fritidsjobbere i deres netværk. Bl.a. derfor har de fleste ambassadører valgt at fokusere på få, tætte relationer til rummelige 'kernevirksomheder', som løbende har ansat unge. En anden grund til denne prioritering er, at det ifølge ambassadørerne har vist sig at være meget ressourcekrævende at opretholde en tæt relation til mange virksomheder. Det har desuden været et vilkår for ambassadørerne, at nogle virksomheder ikke har svaret som lovet på deres henvendelser, og ambassadøren desuden skulle tackle unges skuffelse over ikke at få svar på deres jobansøgninger.

Projekterne har delte erfaringer med at kontakte virksomheder og informere om indsatsen via eksisterende virksomhedsnetværk. Nogle har oplevet, at det gav meget lidt respons og at det var kompliceret at lave en realistisk forventningsafstemning til ambassadørens indsats. Andre projekter har haft gode erfaringer. Fx har Randers FC's fritidsjobakademi kunnet bruge klubbens sponsornetværk til at få etableret kontakt til virksomheder, som på forhånd havde udtrykt interesse for at løfte et socialt ansvar. Projektet i Holbæk har haft et advisory board, som bl.a. har været medvirkende til, at der er oprettet en Facebookside, hvor virksomhederne kan slå fritidsjob op.

Ambassadørerne har gode erfaringer med at have eksempler på de unges ansøgninger med, når de kontakter virksomhederne. Det gør det mere konkret, hvad en ung vil kunne bidrage med i et fritidsjob. Ambassadørerne har også gode erfaringer med at vise interesse for virksomheden som helhed – ikke alene mulighederne for fritidsjob. De oplysninger ambassadørerne får på denne måde, giver dem en bredere forståelse for virksomheden og et godt grundlag for at klæde de unge på til fritidsjob på netop den virksomhed.

Hvor der har været flere ambassadører, har det været vigtigt at koordinere virksomhedskontakten, så virksomheden oplevede en samlet indsats fra projektets side. Nogle projekter har udviklet egne redskaber til at få overblik over kontakter og aftaler med virksomheder, fx et regneark.

Ambassadørernes virksomhedsopsøgende arbejde blev i nogle projekter understøttet af en samarbejdsaftale med det lokale jobcenter, men det har primært været ambassadørernes eget opsøgende arbejde, som har åbnet døre til fritidsjob.

En del af ambassadørernes indsats har også været at vejlede virksomhederne om reglerne for unges fritidsarbejde. Medmindre virksomhederne allerede havde andre unge ansat i fritidsjob, har de ifølge ambassadørerne sjældent haft et godt kendskab til reglerne på området. Nogle virksomheder har efter presseomtale af arbejdsulykker, der har ramt unge i fritidsjob, i første omgang været afvisende overfor at etablere fritidsjob, fordi de var usikre på reglerne. I tilfælde har ambassadørerne kunnet hjælpe med at afklare rammerne ved at henvise til yderligere informationer⁴ om regler for unges fritidsjob eller selv lavet informationsmateriale som i eksemplet nedenfor.

⁴ Se fx www.borger.dk/arbejde-dagpenge-ferie/Fritidsjob og www.jobpatruljen.dk/regler/relger-og-love/ for en uddybning af reglerne for fritidsjob.

Eksempel på fakta-ark til virksomheder fra projekt 'Ung med vilje' om rammerne for fritidsjob til unge.

Regler for arbejdstid og opgaver					
	13-årige i grundskole	14-årige i grundskole	15-årige i grundskole	16-årige i grundskole	17-årige i grundskole
Antal timer pr. uge udenfor ferier	Max 12 timer	Max 12 timer	Max 12 timer	Max 12 timer	Max 12 timer
Antal timer pr. dag i hverdage	Max 2 timer	Max 2 timer	Max 2 timer	Max 2 timer	Max 2 timer
Antal timer pr. dag i weekender/ferier	Max 7 timer	Max 7 timer	Max 8 timer	Max 8 timer	Max 8 timer
Antal timer pr. uge i ferier	Max 35 timer	Max 35 timer	Max 40 timer	Max 40 timer	Max 40 timer
Løn	Overenskomstbestemt, såfremt virksomheden har overenskomst.				
Særlige regler for unge i aldersgrupper	Unge 13-15 årige må ikke arbejde med maskiner – dog er husholdningsmaskiner så som støvsugere, kopimaskiner mv. undtaget. Unge 15-18 årige, som har afsluttet grundskolen, må arbejde med maskiner, som ikke er farlige, som f.eks. arbejde ved flaskeautomat, betjening af frituregryde, visse industrimaskiner så som opvaskemaskiner, vaskemaskiner og tørretumblere.				
Hvad må unge ikke?	Unge under 18 år må ikke arbejde i lokaler, hvor der serveres alkohol Unge under 18 år må ikke arbejde mellem klokken 20 og 05 Unge under 18 år må ikke løfte mere end 12 kg. Arbejdsgiver har ansvar for, at der løftes rigtigt. Unge under 18 år må ikke skubbe mere end 250 kg. Det svarer til højst 10 kundevoogne. Unge i aldersgruppen 13-15 må ikke sidde i udgangskasser i supermarkeder.				
Arbejde alene?	Generelt: Når man er under 18 år må man ikke arbejde alene – det betyder at der skal være en person over 18 år til stede, og denne skal have til opgave at føre tilsyn med ungarbejderen. Det er ikke ungarbejderens ansvar, at vedkommende fører tilsynet. Er man meget rutineret i sit arbejde, er det okay at tilsynet kun sker periodevis. RISIKO FOR VOLD: Unge under 18 år må ikke arbejde alene, hvis der i jobbet er risiko for vold. Det gælder særligt på disse tidspunkter: - 18:00-06:00 i hverdage - 14:00-06:00 i weekender/helligdage Eksempler på jobs med risiko for vold: bagerbutikker, kiosker, grillbarer, tankstationer og lignende – tillige butikker, som ligger isoleret fra almindelig færdsel. STORCENTRE: Hvis en ungarbejder arbejder i et storcenter, hvor der går sikkerhedsvagter rundt, så er det okay at arbejde alene – men KUN til kl. 20 om aftenen.				

5.4.3 Arbejdsopgaver

Erfaringen fra projekterne er, at jobmulighederne primært findes indenfor dagligvarebutikker, servicestationer og restauranter. Disse virksomheder har ofte allerede erfaringer med unge i fritidsjob og har desuden lettere arbejdsopgaver, som lever op til reglerne for, hvilke opgaver unge i fritidsjob må løse og som passer til de unges kompetencer og arbejdstider.

Unge i fritidsjob løser mange forskellige arbejdsopgaver, typisk omdeling af reklamer, rengøring, opvask, servering og afrydning på cafeer og restauranter, lager- og pakkearbejde samt ekspedition af kunder, opfyldning, prismærkning og flaskesortering i kiosker og dagligvarebutikker.

Reglerne for unges fritidsjob betyder, at unge under 13 år som udgangspunkt ikke må arbejde, og der er begrænsninger for, hvilke arbejdsopgaver unge under 15 år må løse. Det har ifølge ambassadørerne betydet, at de ikke har kunnet hjælpe de ofte meget motiverede unge under 13 år, der har henvendt sig til projektet med ønske om fritidsjob. Løsningen har i nogle tilfælde været at 'tale avisjob op', ved at beskrive for de unge, hvordan erfaringer fra et fritidsjob som avisbud vil stille dem stærkere i konkurrencen om andre fritidsjob, når de er fyldt 15 år. Omvendt har projekterne også fået henvendelser fra unge, som var fyldt 18 år, men havde svært ved at finde fritidsjob, fordi de ikke havde erfaringer fra tidligere job.

En del af projekterne har arbejdet med at etablere lommepengejob til de unge. Her har projekterne haft mulighed for at betale den unges løn helt eller delvist. Lommepengejob har fungeret godt for unge, som havde behov for at få konkrete erfaringer eller unge under 15 år, som oplevede at de havde begrænsede jobmuligheder eller havde behov for en særlig håndholdt indsats for at blive klar

til et fritidsjob. Lommepengejob har således i flere projekter fungeret som springbræt til fritidsjob. Lommepengejob findes ofte i regi af den boligsociale indsats, hvor de unge fx har medvirket til at holde grønne områder eller gøre rent på beboercaf er. Lommepengejob er også etableret på kommunale arbejdspladser, hvor de unge fx har været medhjælpere på biblioteker, samt i sportsklubber.

Enkelte projekter har afprøvet mulighederne for, at unge kan komme i fritidsjob på ældreområdet, som har udfordringer med rekruttering til såvel job som SOSU-uddannelserne. Der har derfor været interesse i nogle kommuner for at afprøve dette, mens andre har afvist det. Erfaringerne er begrænsende, men en enkelt ung, som har haft et sådant fritidsjob, har oplevet det positivt:

- *På plejehjemmet vaskede jeg op, dækkede bord og serverede maden. Så kommer man også til at snakke med ældre mennesker, der rigtig gerne vil snakke. Sådan noget med at made andre mennesker, et voksent menneske, der kommer man tæt på folk. Det kan godt være gr enseoverskridende, men man v nner sig til det meget hurtigt. Jeg har opdaget, at jeg gerne vil tage den vej. Måske ikke plejehjemmet, men noget med mennesker.*

Gunneri, 18  r – arbejdede i sit første fritidsjob på  ldrecenter

5.5 BEVARE FRITIDSJOBET

Alle projekter har haft målsætninger om at støtte de unge i at fastholde deres fritidsjob. Kontakten mellem de unge og ambassadøren ophører i mange tilfælde ikke, selvom den unge er begyndt i et fritidsjob.

Ambassadørerne	Projektejer
<ul style="list-style-type: none"> • Understøtter, at de unge får en god start i fritidsjobbet via en god modtagelse og oplæring i arbejdsopgaver • Følger op efter behov og rykker så vidt muligt ud for at hjælpe med at l�se konflikter og misforståelser • Sparrer med unge, der st�der på udfordringer de ikke umiddelbart selv kan klare i fritidsjobbet. • Hjælper opsagte unge videre 	<ul style="list-style-type: none"> • Understøtter at ambassadørerne kan udvikle indsatsen – bl.a. ved at lære af fejl

5.5.1 En god start i jobbet

Både de unge og ambassadørerne peger på, at en god start i fritidsjobbet styrker holdbarheden. En god start omfatter bl.a., at de unge bliver godt modtaget af kollegerne, bliver inddraget i det kollegiale fællesskab og f r en god oplæring, så de oplever, at de reelt kan magte deres arbejdsopgaver og har opbakning fra kollegerne.

- *Mine kolleger er gode til at vise mig, hvordan jeg skal gøre tingene, hvis jeg laver fejl eller lige har glemt, hvordan man gør. Selvom der nogle gange er megameget opvask, er der også altid nogle mennesker, som får mig til at smile ad det og så går det alligevel.*

Michelle, 16 år – går i 9. klasse og har fritidsjob i conferencecenter

Da mange af de interviewede unge har arbejde i dagligvarebutikker, har det især været opgaver ved kassen eller i mødet med kunder, der har krævet oplæring. Det er vigtigt for de unge, at deres leder og kolleger har tålmodighed i starten og hjælper dem med at komme over den første nervøsitet ved at skulle i gang med nye opgaver.

- *Både ambassadøren og min kollega, der oplærte mig til at arbejde i kassen, fortalte mig meget om det. På min første vagt var der en kunde, der var meget sur, og så satte min kollega ham på plads. Min kollega fortalte mig, at hvis det gik helt galt, så var der en knap at trykke på, så der var altid en plan B.*

Marco, 16 år – arbejder i dagligvarebutik

- *Mine kollega har lært mig op. Jeg troede slet ikke, jeg ville lære at bruge kasseapparatet, for der er så mange knapper at trykke på. Men man lærer det hurtigt, for det er logisk nok, når man kommer i gang. Det kan være lidt stressende, men så kommer min leder og hjælper.*

Yasmin, 17 år – går i 10. klasse og arbejder i supermarked

5.5.2 Opfølgning

Når unge 'selvfindere' er kommet i job, har det ikke været praktisk muligt for ambassadørerne at følge op på fritidsjobbene ved at komme ud på arbejdspladsen, men alene når de har mødt de unge i anden sammenhæng. Fx når ambassadøren kom på den unges skole eller klub.

Den håndholdte indsats gør, at ambassadøren kommer meget tæt på de unge. Ikke alene ift. jobsøgning, men også ift. de unges personlige forhold. Selvom der måske ikke var konkrete udfordringer i fritidsjobbet, havde de unge ofte behov for at vende oplevelser og erfaringer med en voksen, som kendte både den unge og arbejdsgiveren. Denne sparring har ifølge ambassadørerne været relevant for både selvfindere og samspillere, men især de støttekrævende og kunne fx ske ved at ambassadørerne inviterede de unge i fritidsjob med til sociale arrangementer eller når den unge kom forbi ambassadørens kontor.

- *Vores opgave er ikke løst, når de unge finder et fritidsjob, for der bliver jo ved med at være udfordringer. De unge kommer både for at snakke, hvis de fx har det svært med chefen eller med kolleger, eller hvis der er noget, de ikke forstår. Vi taler ofte med dem om, at de altid kan spørge, hvis der er noget, de er i tvivl om. At spørge er deres værktøj til at tage ansvar for sig selv og tackle vanskelige situationer i stedet for bare at blive væk.*

Ambassadør

Ambassadørernes praksis ift. opfølgning på virksomheden har været fleksibel og taget højde for den unges og arbejdsgiverens ønsker. Nogle ambassadører har allerede ved etableringen af jobbet aftalt opfølgning efter nogle uger. Når ambassadøren har medvirket til, at en 'støttekrævende' ung er

kommet i fritidsjob, har virksomheden ofte fået tilbudt, at den personaleansvarlige kunne kontakte ambassadøren, hvis der opstår problemer. I enkelte tilfælde via en 'hotline' på sms eller et mobilnummer, hvor ambassadøren også kunne kontaktes uden for almindelig arbejdstid.

Endelig har projekt 'Ekstra-tjansen', som retter sig mod unge med helt særlige udfordringer, samt i de tilfælde, hvor et projekt efter aftale med UU eller sociale myndigheder har hjulpet en ung i job, haft mulighed for at tilbyde mentorstøtte. Enten ved at aflønne en kollega på arbejdspladsen eller inddrage en kommunal mentor.

Den tætte kontakt til især de støttekrævende unge har betydet, at ambassadørerne lettere kunne træde til, hvis en ung havde problemer med at blive i jobbet, fordi ambassadørerne hørte om det i tide. Desuden har opfølgningen givet ambassadørerne gode eksempler på fritidsjob, som de kunne bruge til at motivere og afklare andre unge på vej i fritidsjob.

5.5.3 Afbrudte fritidsjob

Det har ikke i alle tilfælde været muligt for ambassadørerne at gribe ind, hvis en ung var på vej til at sige op eller blive sagt op. Lige som de unge 'selvfindere' ikke nødvendigvis har fortalt, at de havde fået et fritidsjob, har de heller ikke altid givet ambassadøren besked, hvis fritidsjobbet blev afbrudt. Projekternes opfyldelse af måltal for unge i fritidsjob i mindst 3 måneder er derfor bygget på projekternes vurdering.

Ifølge ambassadørerne har de oplevet en del unge, som sagde op eller blev væk efter ret kort tid i fritidsjobbet. Bl.a. fordi de oplevede eller frygtede konflikter med arbejdsgiver og kolleger. Frem for at tackle eller få hjælp til at tackle udfordringerne, valgte de at blive væk. Ambassadørerne får som regel kun nys om dette, hvis arbejdsgiveren henvender sig til dem, og da er det ofte for sent at redde fritidsjobbet. Belært af erfaringer fra afbrudte fritidsjob har ambassadørerne forsøgt at tage højde for dette. Dels ved på forhånd at forberede de unge på de gængse normer, som beskrevet ovenfor. Dels ved at understrege overfor de unge, at de kan henvende sig til ambassadøren, hvis de oplever udfordringer i fritidsjobbet, de ikke selv kan klare eller hjælp til at finde et nyt fritidsjob.

Ifølge ambassadørerne har de i enkelte tilfælde haft uheldige erfaringer med arbejdsgivere, som ikke levede op til aftaler, og endelig er der eksempler på fritidsjob, hvor matchet viste sig ikke at være optimalt. Derfor kan et afbrudt fritidsjob i nogle tilfælde være den rigtige løsning og i bedste fald bruges som afsæt til, at den unge kommer godt videre i et andet fritidsjob.

5.5.4 De unges gevinster ved fritidsjob

De faktorer, der medvirker til, at de unge bliver i et fritidsjob – eller kommer videre i nye fritidsjob – er bl.a. de fordele, de unge oplever fritidsjobbet giver dem. Som beskrevet i afsnit 5.2.4 er de unges primære motivation ofte at tjene deres egne penge.

Ud over større uafhængighed og økonomisk råderum, peger de unge ofte på, at de også har fået et indblik større indblik i økonomiske sammenhænge, herunder konkret viden ift. at have en bankkonto, bruge NemID, frikort og skat.

- *Jeg har lært om det økonomiske ved at have et job, og hvilke penge, der går til hvad. Det er noget andet, hvis man har tjent pengene selv, i stedet for nogle man har fået af sin mor.*

Marco, 16 år – arbejder i dagligvarebutik

Når de unge først har prøvet at være i fritidsjob, oplever de en række personlige gevinster ved fritidsjobbet, som udvikler dem og modner dem. Erfaringerne fra dette projekt stemmer helt overens med resultaterne fra en række forskningsresultater på området.⁵

De unge oplever, at anerkendelse fra andre giver dem selvtillid og styrker deres forberedelse til voksenlivet.

- *Der en, der gav os rigtig meget ros sidste lørdag, fordi hun syntes, vi havde gjort det godt ved hendes 60-års fødselsdag. Så klapper man sig selv på skulderen, fordi man har gjort noget, der kan hjælpe andre. Det er det, jeg godt kan lide ved jobbet. Det styrker også en på en helt anden måde end hvis man fx får gode karakterer i skolen eller scorer mål.*

Michelle, 16 år – går i 9. klasse og har fritidsjob i conferencecenter

Andre peger på, at de lærer at begå sig blandt andre, være mere åbne og tackle potentielt konfliktfyldte situationer.

- *Jeg lærer at tackle mange forskellige situationer. Både hvis der er kunder, der er sure over et eller andet og at snakke med de faste kunder, som man efterhånden kommer til at kende. Det gør, at man bliver mere selvsikker og åben.*

Esmir – 16 år, arbejder i dagligvarebutik

For unge med anden etnisk baggrund end dansk, kan fritidsjobbet styrke deres sprogindlæring.

- *Før jeg begyndte at arbejde, var der mange ting, som jeg ikke kunne huske, hvad hed. Det kan jeg nu.*

Mohammed, 17 år – går i modtageklasse og arbejder i supermarked

Flere af de unge peger også på, at fritidsjobbet er en måde at blive mere klar over, hvad de vil studere eller arbejde med senere. De forventer at kunne bruge deres kompetencer fra jobbet fremadrettet og evt. supplere deres SU med indtægter fra et fritidsjob.

- *Jeg vil gerne være konditor eller maskiningeniør. Selvom mit fritidsjob ikke er mit ønskejob, kan jeg godt bruge det fremover, fordi jeg har erfaring fra forskellige arbejdspladser. Jeg regner med, at jeg kan få gode anbefalinger fra mit fritidsjob, når jeg engang skal søge andre job.*

Ibrahim 15 år, 2 fritidsjob som piccolo og rengøringshjælp.

⁵ Se bilag 4 for henvisninger til et udvalg af forskningsrapporter på området.

- *Når jeg er færdig på HHX om to år, vil jeg tage et sabbatår, hvor jeg arbejder fuld tid i butikken. Jeg har tænkt mig at lave noget med handel. Jeg kan også godt forestille mig at blive selvstændig.*

Esmir – 16 år, arbejder i dagligvarebutik

- *I fremtiden vil jeg gerne være socialrådgiver og arbejde med kriminelle. I mit job ser jeg mange forskellige mennesker og lærer at svare dem. Jeg vil gerne supplere min SU med at arbejde i Netto.*

Yasmin, 17 år. 10. klasse og fritidsjob i Netto.

Endelig beskriver de unge, der er faldet ud af en ungdomsuddannelse, at fritidsjobbet var medvirkende til, at de kom op på hesten igen og kom videre.

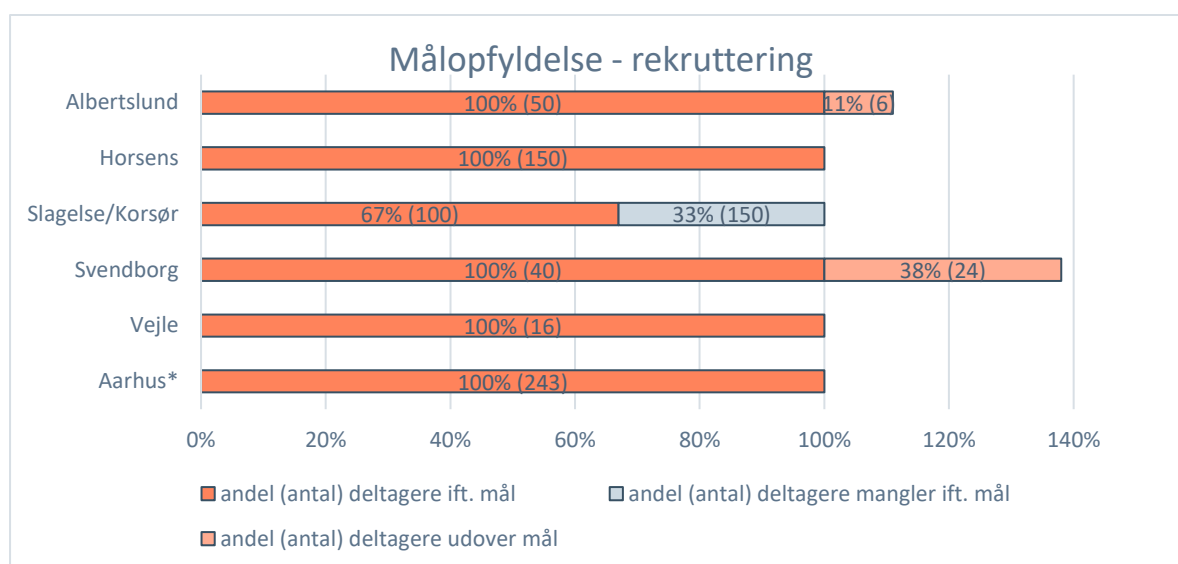
- *Jeg startede på HHX, men fandt ud af, at det ikke var noget for mig. Det var skidt for mig ikke at have skole eller noget andet. Jeg brugte hele min tid på at spille, og min mor var sur på mig. Mit fritidsjob giver mig en god økonomi, menneskelig kontakt og noget at stå op til.*

Niklas, 16 år – arbejder i supermarked

BILAG 1 – PROJEKTERNE I 2015-17

MÅLOPFYLDELSE

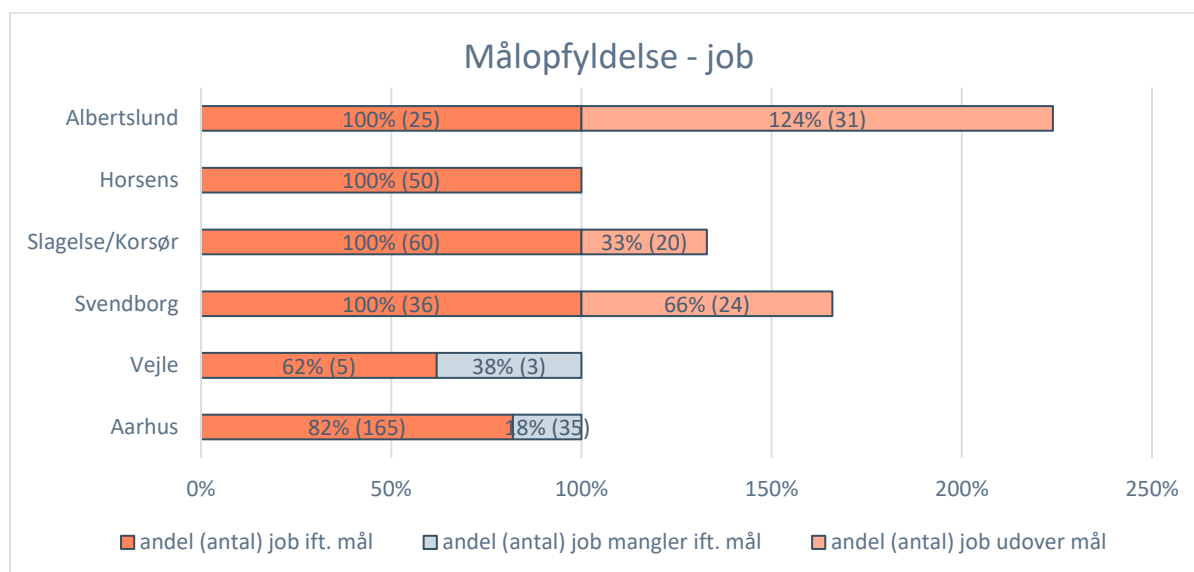
5 af de 6 projekter har rekrutteret det forventede antal deltagere eller mere (de røde felter), mens 1 projekt ikke har nået det forventede antal deltagere (gråt felt).

Kilde: Projekternes slutrapporter samt egne beregninger

*Aarhus har ikke haft et måltal for antal deltagere. I alt 445 har været i kontakt med projektet, men ikke alle blev vurderet til at være 'fritidsjob-parate'.

4 af de 6 projekter har nået eller overopfyldt deres mål for antallet af unge i fritidsjob (de røde felter), mens to projekter ikke har nået deres mål (de grå felter). De to projekter i hhv. Albertslund og Svendborg, som har rekrutteret flere deltagere end forventet, har også fået et større antal unge i job end forventet, mens projektet i Slagelse/Korsør har fået en større andel af deres deltagere i job end forventet.

Kilde: Projekternes slutrapporter samt egne beregninger

DE ENKELTE PROJEKTER

Fritidsjob til unge i Hedemarken (Albertslund)

Projektejer: Jobcenter Albertslund i samarbejde med Albertslund Boligsociale Center, Ungehuset Hedemarken, Bibliotek og Medborgercenter Hedemarken, konsulenthuset Marselisborg, den lokale brugsforening. Efter projektstart blev der indgået et samarbejde med Herstedlund Skole.

Målgruppe: Unge i Hedemarken fra 13 – 18 år.

Kernepunkter i indsatsen er bl.a.:

- Fokus på at etablere et tæt samarbejde mellem aktører på området.
- Jobcentret medvirker til at finde jobåbninger til de unge.
- De unges forældre informeres om projektet og indsatsen mhp. at støtte deres unge til at finde og passe et fritidsjob.

Mål	Resultat / effekt
At etablere tværfaglig indsats for at hjælpe unge med at finde fritidsjob.	Der er etableret et samarbejde med den lokale skole om bl.a. workshops for elever i 6.-8. klasse. Ambassadøren har fast kontortid sammen med UU-vejleder, og har desuden arbejdsplads og kontortid i Ungdomshuset.
Mindst 50 unge motiverede for fritidsjob.	56 unge har opsøgt projektet.
Mindst 40 unge har lagt plan for hvilke fritidsjob de ønsker sig, og hvor de kan søge dem.	Alle 56 unge har brugt ambassadøren til sparring om jobsøgning.
Mindst 30 unge har lavet en ansøgning.	Jobsøgning og CV har været del af ambassadørens undervisning, bl.a. på den lokale skole.
Mindst 25 unge kommet i job. Heraf er mindst 20 i job efter 6 måneder og mindst 15 i job efter 12 måneder.	Alle 56 er kommet i job. I alt er der fundet 62 job, da 6 unge er hjulpet i job 2 gange. Mindst 13 unge har været i job i mindst 6 mdr., men det er svært at dokumentere, da de ikke nødvendigvis holder kontakten til ambassadøren.
De unge forbereder sig på og gennemfører jobsamtale.	Det er vanskeligt at dokumentere, men de 56 unge har sandsynligvis alle været til en jobsamtale ved deres ansættelse.

Ung med vilje (Horsens)

Projektejer er BoTrivsel (tidligere Imagine Horsens), som er kontor for den boligsociale indsats i Horsens og bygger på et samarbejde mellem otte almene boligorganisationer og Horsens Kommune.

Samarbejde med boligforeninger, jobcenter, lokale skoler, UU og DISCUS, som har stået eksternt evaluering af projektet.

Kernepunkter i indsatsen består bl.a. i:

- Etablering af et korps unge fra udsatte boligområder skal fungere som ambassadører, dvs. opøge virksomheder og vejlede unge.

Mål	Resultater / effekt
Kontakt til 150 unge	Der har været kontakt til 150 unge
Kontakt til 150 virksomheder	Kontakt til 100 virksomheder. Gode kontakter til få virksomheder er bedre end sporadisk kontakt til mange virksomheder, da det har vist sig at god kontakt til få virksomheder typisk har ført til flere jobmuligheder i samme virksomhed.
50 unge i job	Der er etableret 50 fritidsjob
Etablering af ambassadørkorps	Der blev rekrutteret unge ambassadører samt projektleder. Det viste sig at det var for ustabil at bruge unge som ambassadører, da de hurtigst skiftede job. Projektmedarbejdere fra BoTrivsel overtog opgaven.
Udbredelse af viden fra projektet.	Projektet har via sin forankring i BoTrivsel haft tæt kontakt til en række andre aktører og løbende informeret i styregruppe, beboerblade, på Facebook mv.

Fritidsjobkonsulenter i Slagelse og Korsør

Projektejer: BoligKorsør, helhedsplanen 5M. **Projektet har samarbejdet** med Foreningen Nydansker samt UU, lokale skoler og klubber.

Kernepunkter i indsatsen består bl.a. i:

- At bygge videre på gode erfaringer fra tidligere indsatser på området
- Håndholdt indsats overfor de unge
- Etablere netværk til lokale virksomheder

Mål	Resultat / effekt
Styrke boligsociale medarbejderes kontakt til unge i målgruppen, bl.a. via samarbejde med UU, Slagelse socialforvaltning, lokale skoler og klubber mv.	Der er skabt en god kontakt med de unge og de boligsociale medarbejdere gennem rekruttering til fritidsjob. Klubber samt fritidsaktiviteter har været godt springbræt til at nå de unge, og skolerne har vist en stor interesse. Det har betydet, at der er skabt et samarbejde på tværs samt andre muligheder for et øget samarbejde.
Motivere lokale virksomheder til at ansætte unge fra boligområder i fritidsjob	Der er holdt info aftener for lokale virksomheder samt foredrag i den lokale Rotary forening. Der er udarbejdet en folder til virksomheder og lavet en Facebook-side, hvor ledige fritidsjob slås op.
Vejlede unge om jobsøgning og forberede dem på fritidsjob	Ambassadøren har i samarbejde med UU vejledt om jobsøgning, samt udarbejdet et CV på den enkelte unge. Der er skabt forældrekontakt, så forældrene kan være med til at fastholde de unge i fritidsjobbet.
Skabe gode match mellem unge og arbejdsgivere, støtte den unge i den første tid i fritidsjobbet samt etablere flest mulige fritidsjob, så andelen af unge i fritidsjob i de berørte områder bliver det samme som i resten af kommunen.	I alt ca. 100 unge har deltaget i projektet, heraf fik 80 et fritidsjob.

Helhedsorienteret fritidsjobindsats i Svendborg

Projektejer: BSB Svendborg /Domea. Projektet har samarbejdet med UU-center Sydfyn, Nymarksskolen (7.-9. klasse, 10. klassecenter og specialklasser) og den boligsociale helhedsplan.

Kernepunkter i indsatsen består bl.a. i:

- at en ambassadør med base på den skole, hvor de unge går, koordinerer indsatsen.
- at der tilrettelægges individuelle forløb for de unge
- at der nedsættes et advisory board, mhp. at udvikle og forankre indsatsen
- at oprette en jobbank, hvor der løbende kommer job ind, som besættes i samarbejde med virksomhederne.

Mål	Resultat / effekt
Min. 40 unge visiteres	Visiteret 64 unge til projektet
Min. 36 unge får job	60 unge fået et fritidsjob
Minimum 90 % af de visiterede har fået et tilbud om et fritidsjob	Af de 64 visiterede unge, har 60 unge (94%) fået tilbudt et fritidsjob.
Minimum 80 % af de visiterede fastholdes i et fritidsjob i mere end tre måneder	44 (73 %) af de unge har været fastholdt i et fritidsjob i minimum tre måneder. Hertil kommer 13 unge, som er startet i fritidsjob inden for de seneste tre måneder af projektet, og som forventes fastholdt i job i min. 3 måneder. Med disse indregnet er der en forventet fastholdelsesrate på 3 måneder på 95 %.

EkstraTjansen (Vejle)

Projektejer: Vejle Kommunes afdeling for uddannelse og læring.

Samarbejde med UU-vejleder, private og offentlige virksomheder i lokalområdet.

Målgruppe: Særligt udsatte unge med indlæringsvanskeligheder, kulturelle vanskeligheder, sociale og sproglige problemer, evt. pga. traumatiske oplevelser før de unge kom til Danmark.

Kernepunkter i indsatsen består bl.a. i:

- at støtte de unge med særlige udfordringer, som lommepengeprojektet 'Tjansen' ikke har kunnet hjælpe til at komme i fritidsjob
- at de unge oplæres i beskyttede stillinger og med støtte fra mentor, hvorefter de via praktik sluses ud i fritidsjob på almindelige vilkår.
- at de unge får intensiv støtte efter behov i hele forløbet.

Projektet blev forlænget til udgangen af 2018.

Mål	Resultat /effekt
16 visiteres og deltager i beskyttet arbejdsforløb	I alt 13 unge i projektet
8 kommer efter indsatsen i ordinært fritidsjob	5 unge er kommet i beskyttede stillinger

HotSpot Erhverv (Aarhus)

Projektejer: Jobcenter Aarhus, UU-vejledning.

Samarbejde med lokale virksomheder og institutioner, jobcentret, UU-vejledere og lærere på de unges skoler

Målgruppe:

- Unge over 14, som ikke er erklæret uddannelsesparat/er ankommet sent til Danmark
- 15 -17-årige med uddannelsespligt, hvor et fritidsjob bliver en del af uddannelsesplanen
- 15-17 år, hvor der er bekymring for fritid og fremtid/for at de skal falde ud af ungdomsuddannelse.

Kernepunkter i indsatsen består bl.a. i:

- Visitation til projektet, hvor det vurderes om den unge er fritidsjob-parat
- Kontakt formidles ofte via UU-vejleder eller efter at projektet har været på skoler i området
- Håndholdte forløb, hvor de unge har en fast tilknyttet ambassadør og følger et forløb, som kan tilpasses den enkelte unge
- Ambassadørerne følger op på de unge.

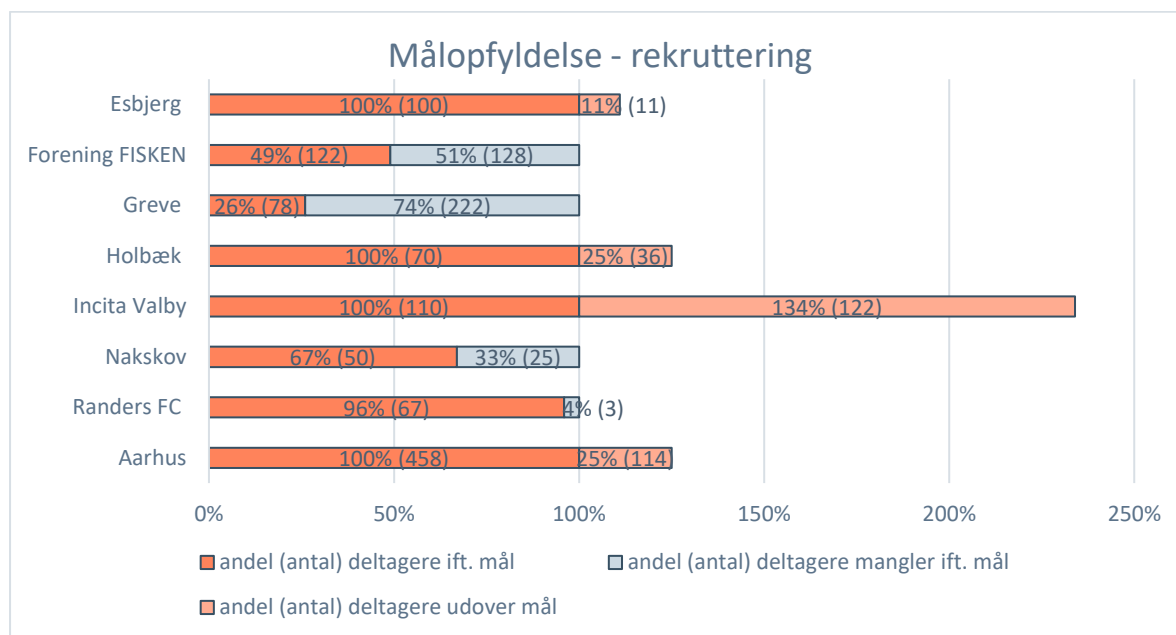
Mål	Resultat /effekt
Antal deltagere ikke angivet i projektansøgningen	445 har haft kontakt til Hotspot erhverv, heraf har 202 (45 %) ikke været i målgruppen/fritidsjobparate
200 unge får et fritidsjob	165 unge er kommet i fritidsjob
De unge beholder jobbet i min. 3 måneder	91 unge har fastholdt fritidsjobbet i 3 måneder
80 % går i gang med en ungdomsuddannelse	167 unge er startet i ungdomsuddannelse. Da flere af de unge endnu ikke har færdiggjort folkeskolen, forventes dette antal at stige.

Projektet fik også midler i anden runde af puljen.

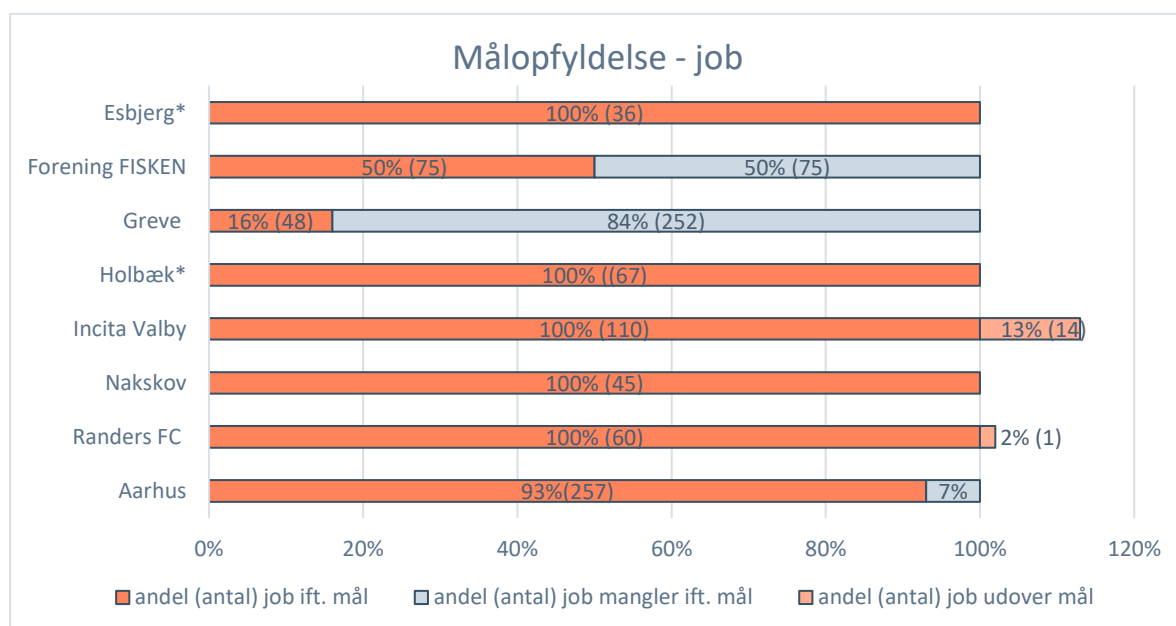
BILAG 2 - PROJEKTERNE I 2017-19

MÅLOPFYLDELSE

Der er stor variation i, hvorvidt projekterne har opfyldt deres mål ift. rekruttering og job. 4 af projekterne har nået deres rekrutteringsmål, 1 projekt er tæt på, mens 3 er relativt langt fra at nå deres mål.

Kilde: Projekternes slutevaluering samt egne beregninger.

Kilde: Projekternes slutevaluering samt egne beregninger.

* Esbjerg og Holbæk har ikke angivet noget mål for antallet af job. Holbæk at andelen af unge i fritidsjob er det samme i de udsatte boligområder som i resten af kommunen.

DE ENKELTE PROJEKTER

Fritidsjob i Esbjerg kommune

Projektejer: Jobcenter Esbjerg og Uddannelseshuset.

Samarbejde med skoler og klubber i området.

Målgruppe:

- 13-18 år, uden forudsætninger og netværk til at få fritidsjob.
- Nuværende og tidligere ghettoområder. F.eks. Cosmoskolen og Urbanskolen afdeling, Bakke, Præstegård samt Signaturskolen afdeling Kvaglund.

Kernepunkter i indsatsen består bl.a. i:

- Produktion og deling af informationsmaterialer til de unge og virksomheder
- Kontakt formidles via lokale medier, facebookside og personlig kontakt til virksomhederne
- Individuelle og jobforberedende forløb
- Ambassadørerne formidler kontrakter.

Mål	Resultat /effekt
Øget kendskab til fritidsjob blandt de unge i målgruppen – ca. 350 unge	Kendes ikke præcist, men ambassadørerne har været til stede på skole og i klubber og dermed nået en stor del af målgruppen.
100 unge fra de udsatte boligområder får indsats/hjælp via Fritidsjob i Esbjerg.	102 unge har haft individuelle forløb, heraf har 36 unge fået et fritidsjob

FISKEN: Tilbud om fritidsjob til unge i udsatte positioner på Vesterbro og Sydhavnen

Projektejer: Foreningen FISKEN, som er en non-profit og apolitisk NGO

Samarbejde med virksomheder i Vesterbro og Frederiksberg og andre samfundspartnere

Målgruppe:

- Unge mellem 13-17 år i udsatte boligområder, som ønsker hjælp til at søge, skaffe og fastholde et fritidsjob.

Kernepunkter i indsatsen består bl.a. i:

- Vejledningssamtaler
- Virksomhedsopsøgende arbejde
- Afholde jobkurser
- Satellitafdeling i Sydhavnen.

Mål	Resultat /effekt
Personlig kontakt med minimum 250 unge med henblik på erhvervelse af fritidsjob	Kontakt med 118 deltagere som har modtaget fritidsjobvejledning. Deltagerne har hver haft 3 samtaler i forløb.
Afholde 20 jobkurser på folkeskoler, ungdomsuddannelser, ungdomsklubber o. lign.	Afholdt 58 jobkurser. I alt vurderes ca. 500 unge at have fået mere viden om fritidsjob via disse arrangementer
Kontakt til 20 virksomheder mhp. samarbejde om fritidsjob	Har indgået samarbejde med 78 virksomheder
Udarbejde informationsmateriale og artikler til lokalaviser	Er udarbejdet
60 % af de unge beholder deres job i mindst 3 måneder	75 unge, svarende til 63 % er kommet i fritidsjob

Fritidsjob til unge fra Askerød, Gudekvarterene/ Klyngen og Gersagerparken i Greve Kommune

Projektejer: Greve Kommune

Samarbejde med private og offentlige virksomheder, samt 4 ejendomskontorer som kan tilbyde de unge fritidsjob/lommepengeforløb.

Målgruppe:

- 13-17-årige fra Askerød, Gudekvarterene/ Klyngen og Gersagerparken, som har særlige behov for støtte ift. at finde og fastholde et fritidsjob.

Kernepunkter i indsatsen består bl.a. i:

- Fritidsjob formidling med en række daginstitutioner
- Afholde vejledningsarrangementer
- Skabelse af fritidsjobåbninger hos samarbejdspartnere
- Kriminalpræventive indsatser.

Mål	Resultat /effekt
300 unge og unge i alderen 13-17 år skal at indgå i projektet	78 unge har deltaget
300 unge skal have et fritidsjob	48 unge fået et fritidsjob
Min. 95 % af de min. 300 unge i projektet har efter deltagelse i fritidsjob fået motivation for at uddanne sig og komme i beskæftigelse	Unge der har været i kontakt med ambassadøren, har alle opnået viden og kompetencer ift. formalia omkring en ansættelse samt viden om hvordan man søger et fritidsjob.

Medborgerskab og Fritidsjobs - vejen mod arbejdsmarkedet og det gode liv

Projekter: Holbæk Kommune – Uddannelse til Alle Unge, 2 boligsociale Helhedsplaner, Boligselskabet Sjælland

Samarbejde med Boligforeningen Centrum (Bjergmarkens andet boligselskab) og Lejer Bo (Skovbrynet)

Målgruppe:

- Unge mellem 13 og 18 år fra de 4 almene boligområder med vanskelighed med at finde fritidsjobs selv og gennemføre en ungdomsuddannelse

Kernepunkter i indsatsen består bl.a. i:

- Visitationsmøder
- Mentorordning for de unge og kontakt til virksomheder
- Kompetencegivende ungdomsskolehold
- Lommepegeordning i samarbejde med den boligsociale helhedsplan i Ladegårdsparken
- Etablering af advisory board bestående af lokale virksomheder, som er medspillere i en fremtidig handleplan/forankring/netværk.

Mål	Resultat /effekt
Ca. 70 unge mellem 13 og 18 år indgår i projektet	106 deltagere, heraf er 67 kommet i fritidsjob
Mindst 80 % af de unge der har været i gang med et fritidsjob erklæres uddannelsesparate i 8. eller 9. klasse	Generelle kompetencer og handlemuligheder i uddannelses- og jobsystemet er markant forbedret for en stor del af de deltagende unge, og samtlige unge oplever at mestre nye kompetencer. Der er ikke tilgængelige data på andelen, der er blevet erklæret uddannelsesparate.

Fremtid gennem fritiden

Projektejer: INCITA (Socialøkonomisk virksomhed i Valby)

Samarbejde med Boligforeningen 3B

Målgruppe:

- Unge mennesker under 18 år, som mangler netværk og ikke understøtter deres muligheder for at gennemføre en uddannelse/få et arbejde og bosiddende i 3 boligområder: Folehaven i Valby, Valbyejendommene og Egedalsvænge i Kokkedal

Kernepunkter i indsatsen består bl.a. i:

- Rekruttering af unge i boligområderne
- Orienteringsmøder om mulighed for fritidsjobs i skoler og ungdomsklubber
- Aktivering af lokale netværk
- Callcenter.

Mål	Resultat /effekt
Kontakt til 220 unge fra boligområderne	I alt 232 deltagere
Etablering af 110 fritidsjob	124 unge fået et fritidsjob
40 % af de unge, som ansættes i fritidsjob, er stadig beskæftiget efter 6 måneder	40 % (50 unge) som stadig er beskæftiget efter 3 måneder. Projektets tidsramme gør det ikke muligt at følge de unge i 6 måneder.

Fritidsjobindsatsen

Projektejer: Boligsocial Helhedsplan Nakskov

Samarbejde med Lolland Kommune (Ungdommens Uddannelses-vejledning og Lolland Jobcenter)

Målgruppe:

- Unge i alderen 13-18 år bosat i Birkevænget og Nørrevænget i Nakskov, som ikke allerede er beskæftiget i studiejob

Kernepunkter i indsatsen består bl.a. i:

- Virksomhedsbesøg
- Cafe- og pizzaaftener
- Foredrag
- Ung til ung
- Oprettelse af virksomhedsnetværk
- Workshop hvor de unge lærer at lave CV og ansøgning mm.

Mål	Resultat /effekt
75 unge kommer i berøring med projektet	I alt 50 unge i projekt
35 unge vil påbegynde et ordinært fritidsjob efter visitationsforløbet	45 unge er kommet i fritidsjob

Randers FC Fritidsjobakademi

Projektejer: Randers FC Jobakademi

Samarbejde med UU Randers (UUR) og Bysekretariatet, som står for den boligsociale indsats

Målgruppe:

- Unge i alderen fra 13 til 17 år, der har interesse i at indgå i et fritidsjob, bosiddende i ét af de 3 udsatte boligområder: Gl. Jennumparken, Glarbjergvej-området og Vangdalparken.

Kernepunkter i indsatsen består bl.a. i:

- Hvervning
- Informationsmøde hos Randers FC Jobakademi (fire i alt)
- Individuelle samtaler efter behov
- Ansøgning og CV-skrivning
- Etablering af fritidsjobs i virksomheder
- Løbende opfølgning.

Mål	Resultat /effekt
70 unge skal deltage i projektet	I alt har 67 unge i projekt
Mindst 60 unge kommer i fritidsjob	61 unge, svarende til 91 % af deltagerne er kommet i fritidsjob
90 % bliver i fritidsjobbet i mindst 3 måneder	39 fritidsjobs, svarende til 64 %, haft en varighed af 3 måneder eller mere

Fritidsjobambassadørerne i Aarhus kommune

Projektejer: Aarhus kommune, Region Midt, Unge & Uddannelse, UU Aarhus-Samsø

Samarbejde med lokale skoler og virksomhedsnetværk

Målgruppe:

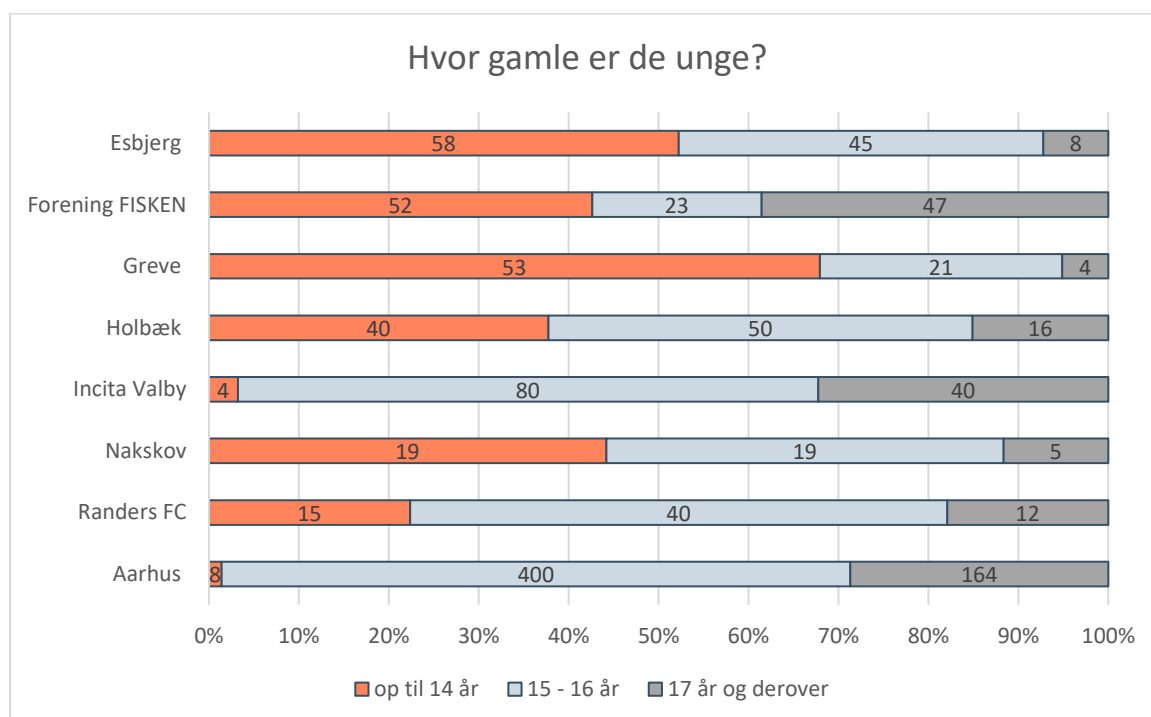
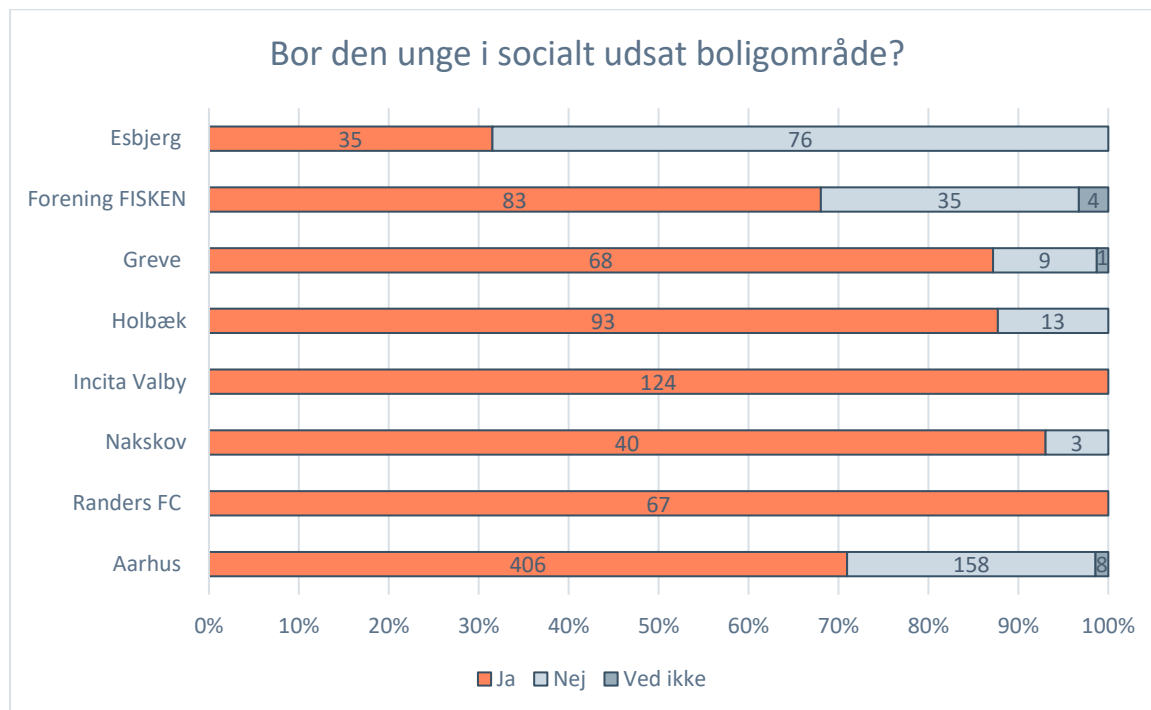
- 15 – 17-årige med bopæl og eller skoletilbud, eller tilknytning til/ færdes i områderne og er motiveret for at få et fritidsjob.
- Unge over 14 år, som er sent ankommet til Danmark.
- Unge med behov for en længere oplæring i form af praktik for at begå sig i et ordinært fritidsjob
- 15 -17-årige med uddannelsespligt, hvor et fritidsjob bliver en del af uddannelsesplanen

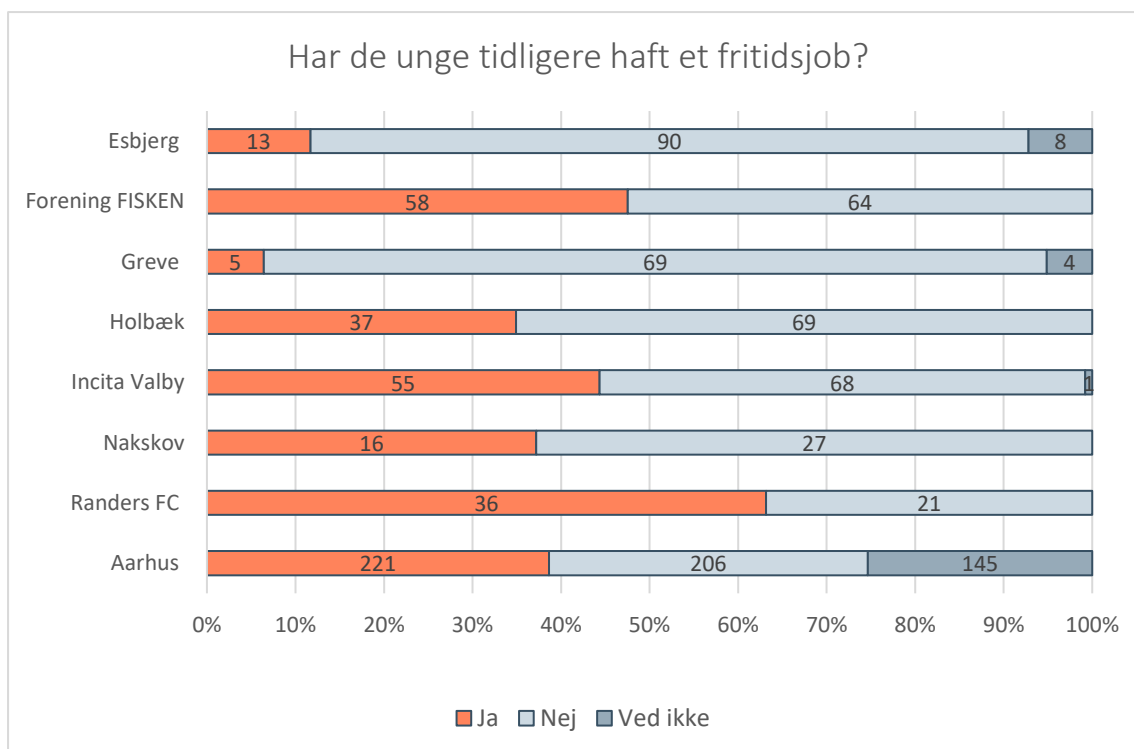
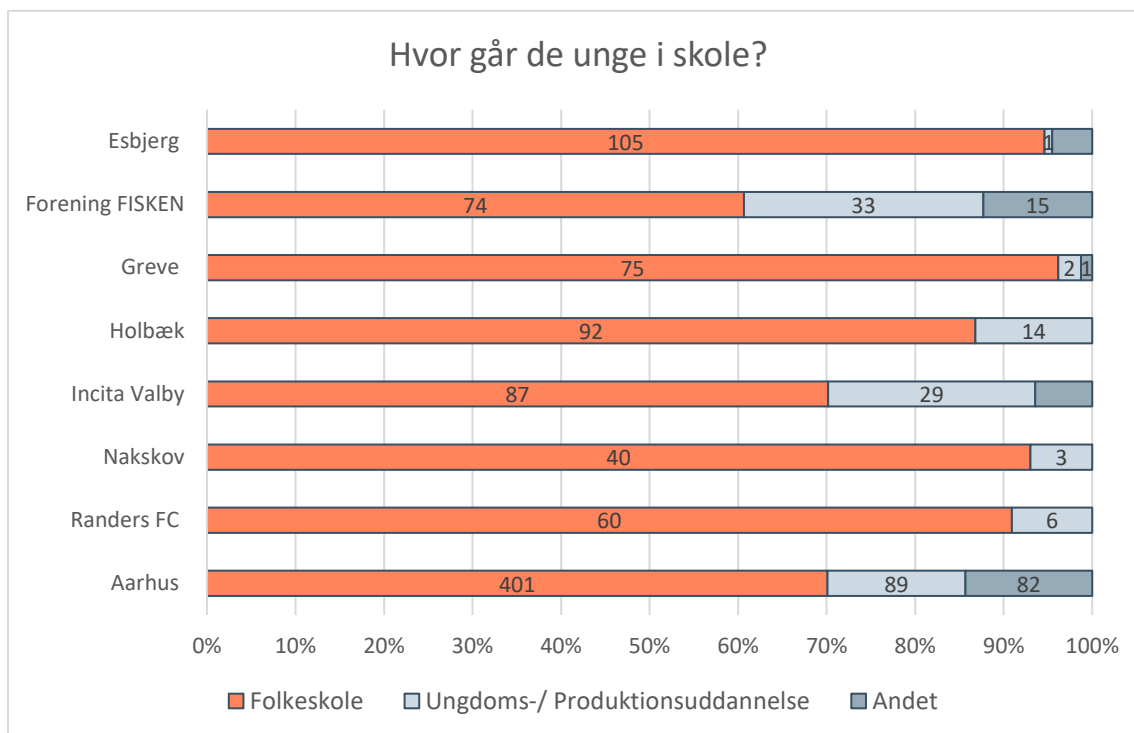
Kernepunkter i indsatsen består bl.a. i:

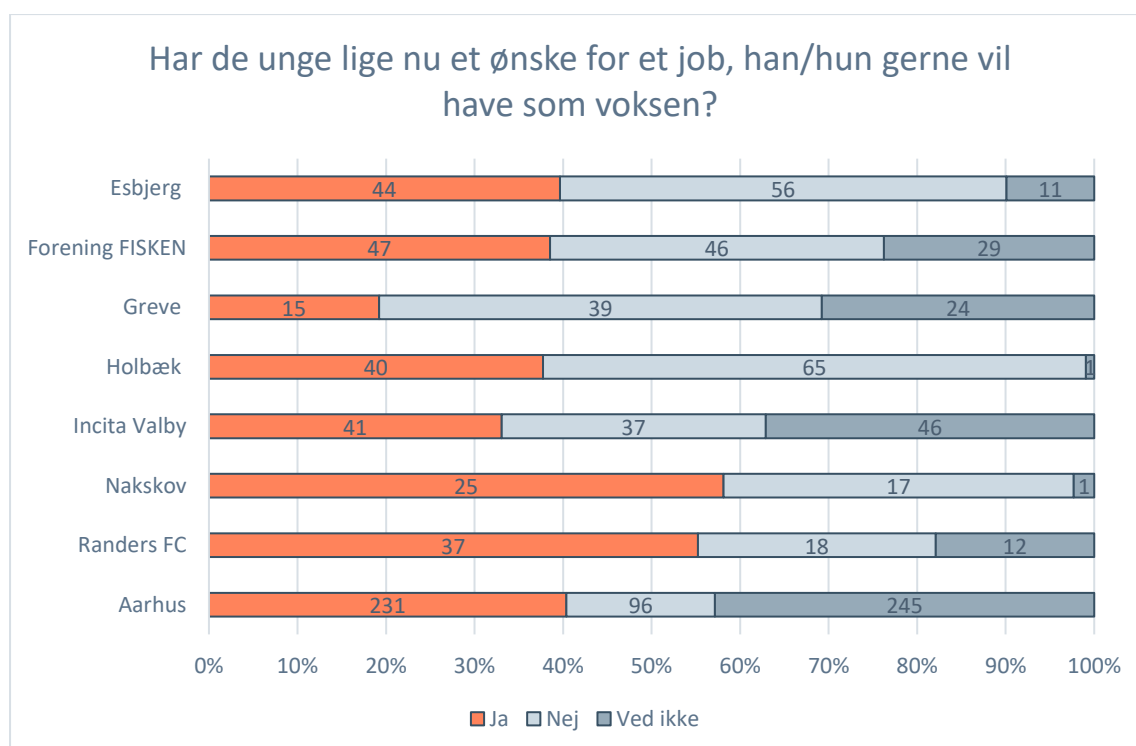
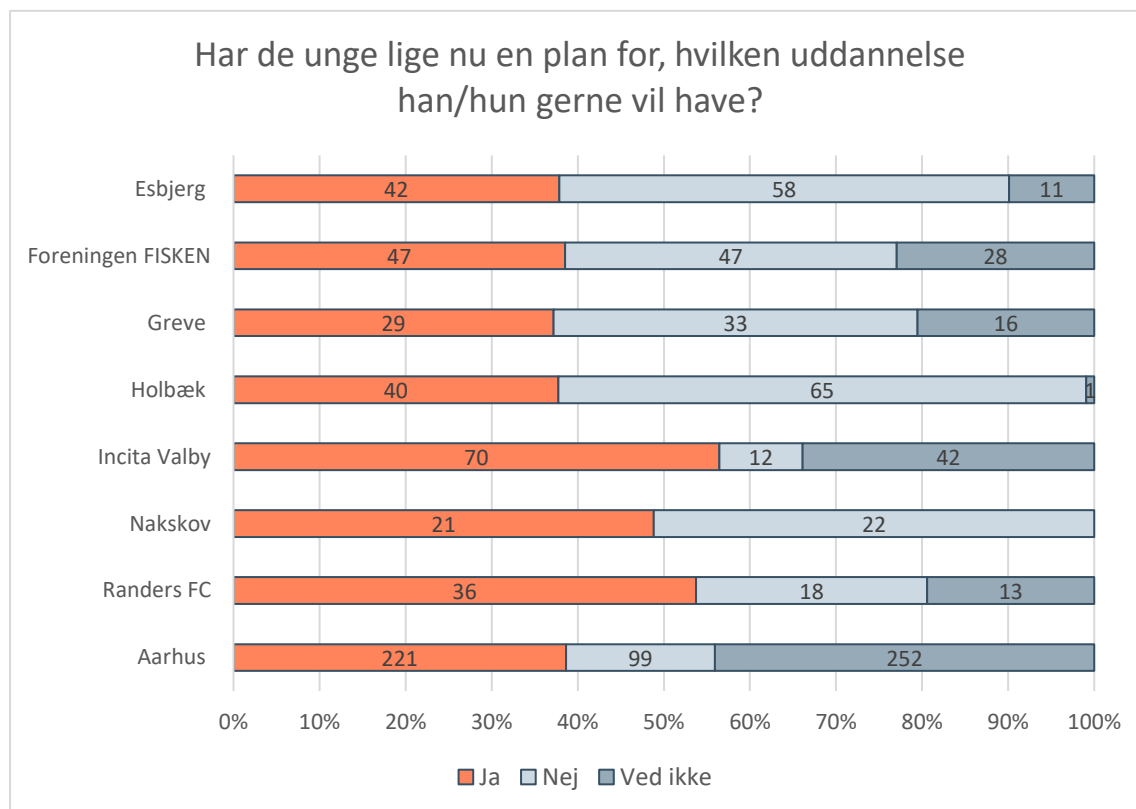
- Individuelle forberedende samtaler
- Match med virksomhed
- Opfølgning i 3 måneder.

Mål	Resultater / effekt
Forventet i alt ca. 458 visiteringer	I alt 556 visiteringer
275/60 % af de visiterede får fritidsjob	257 unge/ 46 % af de visiterede har fået fritidsjob
Alle visiterede unge skal tilbydes afklaringsamtaler samt deltagelse i workshops.	Er sket

BILAG 3 - PROFIL PÅ DE UNGE

BILAG 4 – UNDERSØGELSER VEDRØRENDE UNGES FRITIDSJOB

Boligsociale indsatsers bidrag til at forebygge kriminalitet i udsatte boligområder. VIVE, 2019.

<https://www.vive.dk/da/udgivelser/boligsociale-indsatsers-bidrag-til-at-forebygge-kriminalitet-i-udsatte-boligomraader-14310/>

Life Skills Development of Teenagers through Spare-Time Jobs. TrygFondens Børneforskningscenter 2018

https://childresearch.au.dk/fileadmin/childresearch/dokumenter/Publikationer/wp18_08.pdf

Analyse. Fritidsjob til udsatte unge er en god investering for samfundet. Den Sociale Kapitalfond 2017

https://densocialekapitalfond.dk/sites/densocialekapitalfond.dk/files/media/document/Fritidsjob-til-udsatte-unge-er-en-god-investering-for-samfundet_WEB.pdf

Fritidsjob for fremtiden. En undersøgelse af effekten af tidlige erhvervs erfaringer på uddannelse, beskæftigelse og kriminalitet blandt unge. Foreningen Nydansker 2013

<https://www.foreningen-nydansker.dk/home/dokumenter/ovrige-vaerktojer/13-fritidsjob-for-fremtiden/file>

CSR-indsats i udsatte boligområder. Erfaringskatalog og trin for trin-guide til inddragelse af det lokale erhvervsliv i det forebyggende arbejde med unge i udsatte boligområder. Foreningen Nydansker & Center for Boligsocial Udvikling 2012.

<https://www.foreningen-nydansker.dk/home/dokumenter/ovrige-vaerktojer/41-csr-guide-til-udsatte-boligomraader/file>

Godt på vej - Virkningen af fritidsjobaktiviteter i udsatte boligområder. Center for Boligsocial Udvikling 2012

<https://www.cfbu.dk/udgivelser/recovering-og-jobskabelse-i-udsatte-boligomraader/godt-pa-vej>

Fritidsjobindsatser - Inspiration til arbejdet med unge og fritidsjob. Center for Boligsocial Udvikling 2011

<https://www.cfbu.dk/udgivelser/fritidsjobindsatser>

DISCUS

Nørre Allé 70 G
8000 Aarhus C
Denmark

Brolæggerstræde 6
Baghuset 1. Sal
1211 København K
Denmark

+45 7020 2229
discus@discus.dk
www.discus.dk